

Čipkárské ZVESTI

ŠTVRTROČNÍK PRE OBYVATEĽOV OBCE BRUSNO
ROČNÍK XIII. / 3. ČÍSLO / AUGUST 2022

Foto Monika Rusnáková

Vážení občania, priatelia,

ani sme sa nestihli poriadne spamätať a ubehlo už viac ako sedem mesiacov od začiatku roka 2022. Máme čas prázdnin, dovoleníek, oddychu a voľna. A ja sa chcem v tomto oddychovom čase vo svojom príhovore zamyslieť napríklad aj nad tým, prečo sme v našom všeobecne uponáhľanom svete posunuli tradičné hodnoty do úzadia a iné, síce tiež potrebné pre život, ale nie najpodstatnejšie, sme umiestnili na popredné, prioritné miesta. Nechcem sa nikoho dotknúť, preto sa už vopred ospravedlňujem tým z vás, ktorí budete možno moje myšlienky z rôznych dôvodov vnímať citlivejšie, ale napíšem to tak, ako to cítim.

Je smutné, ak na prvé miesta dávame majetky (peniaze, domy, chaty, autá...), prácu, kariéru, domácich zvieracích miláčikov a až potom, niekde v úzadí, je rodina, priatelia, a až keď pocítíme nejaký strach či obavu, spomenieme si aj na Boha. To sú hodnoty otočené hore nohami. Občas mám pocit, akoby svet okolo fungoval práve s takýmto obráteným rebríčkom hodnôt. Preto je dôležité v kolotoči povinností tohto sveta z času na čas pribrzdiť, stíšiť sa a v pokoji si usporiadať hodnoty podľa ich dôležitosti. Skúsme každý sám za seba porozmýšľať, na ktorom mieste v živote máme umiestnené to duchovné a ľudské. Ak má niekto v dnešnej dobe na prvom mieste v hodnotovom rebríčku napríklad rodinu, netreba sa hneď uškríňať a posmešne na neho ukazovať. Skôr je namieste vyjadriť rešpekt a podporu všetkým rodičom viacdenných rodín, ktorí sa rozhodli svoje deti s láskou prijať a snažia sa z nich vychovať dobrých ľudí, ktorí raz budú vyrábať dôchodky pre nás všetkých.

Niektorí iní môžu za poprednú hodnotu považovať osobné angažovanie sa pre lepší život širšieho celku, ako je len vlastná rodina. Preto by som chcel na tomto mieste pripomenúť najmä tie akcie našej obce, na ktorých sa podieľali aj mnohí z vás. To materiálne, čo sa nám v poslednom čase v obci podarilo alebo na čom pracujeme, si môžete prečítať v uzneseniach obecného zastupiteľstva v tomto čísle Zvestí. Skôr by som spomenul akcie, ktoré majú aj iný ako materiálny charakter a pri ktorých nám pookrilo telo i duša.

Osobne sa veľmi teším, že sme spolu s piatkami a pedagógmi našej ZŠ vysadili 50 ks duba zimného v lokalite Horička na Dubinke a spravili sme niečo užitočné pre našu krásnu Zem.

Teším sa aj z prvého oficiálneho stavania mája na našom námestí za účasti mnohých z vás a za účasti FS Mladost' z Banskej

Bystrice a FS Poľana zo Zvolena. Prvýkrát bol na našom námestí osadený vianočný a aj prvomájový strom.

Po dvoch rokoch sa nám konečne podarilo uskutočniť v MKS ocenenie hráčok a realizačného tímu VK Pirane Brusno za vzornú reprezentáciu obce.

Zároveň sme sa po dvoch rokoch „varenia v bubline“ dočkali aj súťažného varenia čipkárskeho na parkovisku pred Hotelom Brusno.

Podarilo sa nám tiež zrekonštruovať fontánu pri obecnej úrade, ktorá je po zotmení osvetlená a mení farby v časovom slede.

Nezaháľame ani s našimi turistickými chodníkmi, na ktorých sme osadili 11 kusov drevených vyrezávaných hríbikov a úsek, na ktorom stoja, sme nazvali Hríbikovo. Pracujeme na označení chodníkov, na osadení drevorezieb zvierat, na lavičkách, stojanoch, atď.

Prezradím, že deti sa môžu tešiť na nové detské ihrisko pri zdravotnom stredisku, ktoré sa momentálne vyrába a v blízkej budúcnosti bude nainštalované.

Veľa vecí som chcel spraviť skôr, žiaľ, doba je taká, aká je a treba ju s pokorou a bez reptania prijať.

Na záver by som sa chcel všetkým, ktorí sa pričínili o to, aby sa mohli všetky tieto vyššie spomenuté akcie uskutočniť, z celého srdca úprimne poďakovať. Prajem vám príjemné prežitie dovolenkových mesiacov, hlavne v zdraví a v rodinnej pohode.

Jozef Šimeček

Obecné zastupiteľstvo informuje

Uznesenia z tridsiateho prvého zasadnutia

Obecného zastupiteľstva obce Brusno konaného
dňa 27. apríla 2022

A/schvaľuje

1. Odmenu pre kronikára obce Brusno vo výške 22,- EUR za 1 rukou písanú stranu A4 brutto.
2. Kúpu pozemku evidovaného ako parcela registra „C“ – KN par. č. 1352/1, druh pozemku: orná pôda o výmere 956 m², od predávajúcej p. Anny Karcelovej, Pod Dubinkou 249/46, 976 62 Brusno za kúpnu cenu 30,- EUR/m².
3. Kúpu pozemku evidovaného ako parcela registra „E“ – KN par. č. 247/1, druh pozemku: orná pôda o výmere 1341 m² a to:
 - a) spoluvlastnícky podiel 5/32 predávajúcej Mgr. Martiny Lukáčovej, bytom Rázusova 976/59, 977 01 Brezno, o veľkosti 209,53 m², za kúpnu cenu 30,- EUR/m²,
 - b) spoluvlastnícky podiel 5/32 predávajúcej Mgr. Viery Malinčíkovej, bytom Karpatská 6173/2, 974 11 Banská Bystrica, o veľkosti 209,53 m², za kúpnu cenu 30,- EUR/m²,
 - c) spoluvlastnícky podiel 1/2 predávajúcej pani Janky Motykovej, bytom Javorová 6458/4, 974 09 Banská Bystrica, o veľkosti 670,50 m², za kúpnu cenu 30,- EUR/m².
4. Kúpu pozemku evidovaného ako parcela registra „C“ – KN par. č. 1356/1, druh pozemku: orná pôda o výmere 44 m² a pozemku evidovaného ako parcela registra „C“ – KN par. č. 1356/5, druh pozemku: orná pôda o výmere 454 m² od pani Veroniky Bicianovej, bytom Terézie Vansovej 438/16, 974 01 Banská Bystrica, za kúpnu cenu 30,- EUR/m².
5. Kúpu pozemku evidovaného ako parcela registra „E“ KN par. č. 246/1, druh pozemku: orná pôda o výmere 704 m², a to:
 - a) spoluvlastnícky podiel 1/15 od predávajúcej Mgr. Žofie Breznickej, bytom Poľná 43, 974 01 Banská Bystrica, o veľkosti 46,93 m², za kúpnu cenu 30,- EUR/m²,
 - b) spoluvlastnícky podiel 1/15 od predávajúceho Ing. Petra Ďuriančíka, bytom Partizánska cesta 1667/48, 974 01 Banská Bystrica, o veľkosti 46,93 m², za kúpnu cenu 30,- EUR/m²,
 - c) spoluvlastnícky podiel 1/6 od predávajúcej Ing. Evy Sopkovej, PhD., bytom Lúka 736/85, 976 62 Brusno, o veľkosti 117,33 m², za kúpnu cenu 30,- EUR/m²,
 - d) spoluvlastnícky podiel 1/6 od predávajúceho Ing. Igora Nemčoka, bytom Senická cesta 4554/25, 974 01 Banská Bystrica, o veľkosti 117,33 m², za kúpnu cenu 30,- EUR/m².
6. Zverejnenie zámeru predat' novovytvorené pozemky C KN 1626/3 o výmere 53 m², druh pozemku zastavané plochy a C KN 1626/4 o výmere 14 m², druh pozemku zastavané plochy katastrálne územie Brusno, ktoré vznikli GP č. 43884369 - 12/2022 zo dňa 18. 04. 2022, vyhotoviteľ Ing. Peter Pisarovič, z pôvodnej parcely C KN 1626/1, druh pozemku zastavaná plocha o výmere 1450 m², v zmysle § 9 ods. 2 písm. a) a § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. a to z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorý spočíva v tom, že pozemok je oplotený a je v dlhodobom užívaní žiadateľky.

7. Opravu strechy na objekte kabín (šatní) v priestore futbalového ihriska v sume 5 500,- € z rezervného fondu – havarijný stav.
8. Organizačný tím na prípravu Čipkárskeho v zložení: Ing. Ján Vaník, predseda, členovia: Ing. Igor Švec, Ing. Tibor Karovič, Dagmar Srniaková, Lenka Sokolová.
9. Poplatky za predajné miesta na Čipkárskom:
tradičné remeslá: 15,- EUR/deň,
ostatní predajcovia:
do 3 bm 20,- EUR/deň,
od 3 do 8 bm 30,- EUR/deň,
viac ako 8 bm 6,- EUR/m/deň,
občerstvenie:
do 5 bm 150,- EUR/deň,
nad 5 bm 30,- EUR/m/deň,
drevený domček: 250,- EUR/deň,
za pripojenie el. energie: 20,- EUR/deň.

10. Finančný príspevok pre jedno súťažné družstvo na nákup potravín vo výške 20,- EUR.
11. Nákup 15 ks nožnicových stanov.
12. Zámer prenájmu nebytových priestorov v budove Domu tradičných remesiel miestnosť č. 3 o výmere 33,90 m² + spoločné priestory, za účelom zriadenia turisticko-informačného centra pre Región HOREHRONIE OOCR, Nám. gen. M.R. Štefánika 3, 977 01 Brezno, IČO: 42 299 381 v zmysle § 9a ods. 9, písm. c) zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je poskytovanie všeobecne prospešných služieb OOCR, ktorej členom je aj obec Brusno.

B/presúva na rokovanie budúceho OZ

1. Prerokovanie žiadosti o odkúpenie časti pozemku C KN 1654/8 na nasledujúce riadne zasadnutie obecného zastupiteľstva a opätovne odporúča žiadosť prerokovať na zasadnutí komisie životného prostredia a výstavby, lesného a vodného hospodárstva.

C/berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení Obecného zastupiteľstva v Brusne, prijatých dňa 09. 03. 2022.
2. Správu z kontroly č. 2/2022 – opatrenia obecný úrad.
3. Informácie starostu obce:
 - a) Oplotenie na opornom múre pod Domom smútku: v zmysle objednávky č. 25/2022 zo dňa 08. 04. 2022 začala firma DNB Trans, s.r.o. dňa 23. 04. 2022 realizovať dodávku a montáž oplotenia na opornom múre pod Domom smútku. Celková suma objednávky je 4 851,42 EUR.
 - b) Sanácia krajnice a udržiavacie práce – miestna komunikácia Pod Brezinkou: návrh rezov a konzultácia s vlastníckmi pozemkov pod navrhovaným oporným múrom. Po obojstrannom odsúhlasení bola dňa 01. 04. 2022 vystavená objednávka č. 20/2022, firma Prox, s.r.o., na vypracovanie projektovej dokumentácie na sanácii krajnice a udržiavacie práce na miestnej komunikácii na ulici Pod Brezinkou, v celkovej sume 1 920,00 EUR. Projektová dokumentácia bola dodaná 12. 04. 2022.
 - c) Ošetrovanie a stabilizácia líp na cintorínoch v Brusne: dňa 11. 04. 2022 bola s víťazom verejného obstarávania, s firmou PLATAN TEAM, s.r.o., podpísaná zmluva o dielo, v zmysle ktorej zabezpečí uvedená firma ošetrovanie líp nachádzajúcich sa na všetkých troch cintorínoch v Brusne. Celková suma zmluvy činí 11 136,00 EUR.
 - d) Pomoc obyvateľom Ukrajiny: Obec Brusno pripravila dočasné ubytovanie pre odídcov z Ukrajiny na ulici Pod Strážou 102/2. Viacerí občania prichýlili vo svojich domoch odídcov a všemožne im pomáhajú. Veľké ďakujem. Žiaľ, nájdu sa aj občania v našej obci, ktorí sú schopní robiť zle na rôznej úrovni až tak, že od nás

odídenci utekajú. Dňa 28. 04. 2022 sme pripravovali mobilný odber krvi v MKS, žiaľ pre nezáujem zo strany občanov sa neuskutočnil. Nenazbieralo sa nás ani len dvadsať. Prihlásených sme mali na odber dvanásť ľudí, ktorým veľmi pekne ďakujem za ochotu pomôcť aj touto formou.

- e) Pohrebné trovy: obec Brusno vybavila všetky náležitosti v súvislosti s pohrebom nášho občana, pána A. Mikloša. Pohrebné trovy vo výške 1 029,22 EUR si obec bude uplatňovať v dedičskom konaní po zosnulom. Smutné konštatovanie, keď najbližšia rodina nemá záujem o vzdanie poslednej úcty zosnulému strýkovi a pochovanie jeho pozostatkov. Poďakovanie patrí pánovi farárovi za pochovanie, susedom, že sa starali o zosnulého, ako aj všetkým, ktorí ste mu v živote pomohli a nebol vám ľahostajný, ďakujem aj zamestnancom obecného úradu v Brusne za vybavenie všetkých náležitostí.
- f) Zakúpenie a výsadba sadeníc: obec Brusno zakúpila 500 ks sadeníc buka lesného (*Fagus sylvatica*) a pracuje na jeho vysadení, do dnešného dňa bolo vysadených cca 250 ks sadeníc. Pozemok, na ktorom prebieha výsadba, bol značne zarastený krovínami (lieska, agát, šíp, trnka, atď.), ktoré bolo treba najskôr vyrezať a dať na kopy, aby mohla prebiehať samotná výsadba.
- g) Deň Zeme – sadenie za účasti žiakov ZŠ s MŠ Brusno: dňa 22. 04. 2022 obec Brusno spolu so žiakmi 5. A a 5. B triedy vysadila v lokalite Pod Dubinkou, smerom na záhradky (v horičke), 50 ks sadeníc duba zimného (*Quercus petraea*). Veľké ďakujem pani učiteľkám, pánom učiteľom a nášmu pánovi horárovi za vydarenú akciu.
- i) Výrub stromov: na základe podnetov občanov a následnom posúdení a vyhodnotení obce, boli určené najrizikovejšie stromy na výrub. Rozhodnutie o výrube stromov vydala obec Medzibrod, obec Brusno zrealizovala výrub stromov na uliciach Kúpeľná, Pod Brezinkou, Pod Dubinkou, Športová, Lúka a Kakatka.
- j) Havarijný stav chodníka a kanalizácie na ulici Oremlaz: dňa 07. 04. 2022 o 07:30 hod. bolo zvolané mimoriadne pracovné stretnutie poslancov obecného zastupiteľstva na ulici Oremlaz za účelom riešenia havarijného stavu chodníka a kanalizácie. Oboznámenie sa poslancov OZ s povrchovými chybami, oboznámenie sa s chybami po odkrytí chodníka a cestného telesa, ďalej oboznámenie sa s kanalizačnými nedostatkami a navrhovaným riešením havarijnej situácie. Vyjadrenie spoločnosti Cavator k zisteným nedostatkom spolu s fotodokumentáciou tvorí súčasť podkladových materiálov 31. zasadnutia OZ v Brusne.
- k) Fontána pri obecnom úrade: prebieha rekonštrukcia fontány pri obecnom úrade v Brusne. Pracujeme na tom, aby naša fontána bola osvetlená a menila aj farby.
- l) Stavanie mája: dňa 30. 04. 2022 sa o 16:00 hod. na námestí pri obecnom úrade uskutočnil stavanie mája. Pozvané sú folklórne skupiny Poľana zo Zvolena a Mladost' z Banskej Bystrice. Pozvanie poslancov OZ a všetkých priaznivcov športu v obci na slávnostné poďakovanie.
- m) VK Pirane Brusno: dňa 04. 05. 2022 sa o 17:00 hod. v MKS uskutočnil oceňovanie hráčov a realizačného tímu VK Pirane Brusno. Pozvanie poslancov OZ a všetkých priaznivcov športu v obci na slávnostné poďakovanie.
- n) Pod Dubinkou – legalizácia vodovodu: Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných

zložiek životného prostredia vydalo dňa 28. 03. 2022 Rozhodnutie o vydaní stavebného povolenia na uskutočnenie vodnej stavby. Stavba SO 01 – Rozšírenie verejného vodovodu VETVA 01, v lokalite Pod Dubinkou v Brusne.

- o) Oznámenie o začatí dodávky elektriny prostredníctvom dodávateľa poslednej inštalácie: spoločnosť Stredoslovenská distribučná, a.s., ktorá je prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy z dôvodu podstatného porušenia Rámcovej distribučnej zmluvy (ďalej len „RDZ“) vypovedala dňa 28. 03. 2022 RDZ uzatvorenú s dodávateľom elektriny – spoločnosťou A. En. Slovensko s. r. o., Martin. Dňom 03. 05. 2022 o 00:00 hod. pre odberné miesta registrované v bilančnej skupine dodávateľa elektriny A. En. Slovensko s. r. o., začína dodávka poslednej inštalácie.

Peter Ivic

Uznesenia z tridsiateho druhého zasadnutia

Obecného zastupiteľstva obce Brusno konaného dňa 27. júna 2022

A/schvaľuje

1. Záverečný účet obce Brusno za rok 2021 a celoročné hospodárenie v zmysle § 16 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. bez výhrad.
2. Obec v roku 2021 dosiahla kladný výsledok rozpočtového hospodárenia – prebytok vo výške 117 065,74 EUR.
3. Tvorbu rezervného fondu obce za rok 2021 vo výške 117 065,74 EUR.
4. Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na II. polrok 2022.
5. Zmenu rozpočtu č. 1/2022 vykonanú rozpočtovým opatrením v zmysle § 14 ods. 2 písm. b), c), d) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Na strane príjmov:

Kapitálové príjmy						
FK	EK	Zdroj	Názov	Schválený	Zmena	Po úprave
-	233001	41	Predaj pozemkov	0 €	57 720 €	57 720 €
Kapitálové príjmy SPOLU				0 €	57 720 €	57 720 €
Príjmové finančné operácie:						
FK	EK	Zdroj	Názov	Schválený	Zmena	Po úprave
-	454001	46	Prostriedky z RF	0 €	86 200 €	86 200 €
Príjmové finančné operácie SPOLU				0 €	86 200 €	86 200 €
PRÍJMY SPOLU				0 €	143 920 €	143 920 €

Na strane výdavkov:

Bežné výdavky						
FK	EK	Zdroj	Názov	Schválený	Zmena	Po úprave
04.5.1	635006	41	Budovy, objekty, oprava ciest	20 000 €	16 200 €	36 200 €
06.2.0	635006	41	Budovy, objekty	5 000 €	6 000 €	11 000 €
08.1.0	635006	41	Strecha šatne FK – havarijná sit.	€	5 500 €	5 500 €
Bežné výdavky SPOLU				25 000 €	27 700 €	52 700 €
Kapitálové výdavky						
FK	EK	Zdroj	Názov	Schválený	Zmena	Po úprave
04.5.1	717002	41	Cesta radová zástavba Železničná ul.	0 €	25 000 €	25 000 €
06.2.0	711001	46	Nákup pozemkov	0 €	86 200 €	86 200 €
06.2.0	717002	41	Rekonštrukcia oporný múr	0 €	22 000 €	22 000 €
08.1.0	717002	41	Detské ihrisko, tenisové kurty	55 000 €	16 980 €	38 020 €
Kapitálové výdavky SPOLU				55 000 €	116 220 €	171 220 €
VÝDAVKY SPOLU				80 000 €	143 920 €	223 920 €

6. Podľa § 9 ods. 2 písm. a) a § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov priamy predaj pozemkov z dôvodu hodného osobitného zreteľa, novovytvorené pozemky parcela C KN č. 1626/3, druh pozemku zastavaná plocha o výmere 53 m², C KN č. 1626/4, druh pozemku zastavané plochy o výmere 14 m² katastrálne územie Brusno, ktoré vznikli Geometrickým plánom č. 43884369-12/2022, vyhotoviteľ Ing. Peter Pisarovič – zo dňa 18. 04. 2022 z pôvodnej parcely C KN č. 1626/1 druh pozemku zastavaná plocha o výmere 1 450 m², vedený na LV 1553, vedenom pre k. ú. Brusno, pre Ing. Moniku Šagátovú za kúpnu cenu 10 EURO/m². Dôvod hodný osobitného zreteľa spočíva v tom, že ide o malú výmeru a pozemok je oplotený, v užívaní žiadateľky. Kúpnu zmluvu vypracuje Obecný úrad Brusno, náklady na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností uhradí kupujúci. Zámer predat' majetok obce Brusno bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke obce od 28. 04. 2022 do 27. 06. 2022.
7. Prenájom nehnuteľného majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa, časť nebytových priestorov nachádzajúcich sa na prízemí v budove Domu tradičných remesiel, s. č. 576 postavený na ulici Ondrejská v k. ú. Brusno, na parcele registra „C“ KN číslo 1133, vedené na LV 752, označenie jednotlivých nebytových priestorov: miestnosť č. 3 – o výmere 33,90 m² + spoločné priestory, pre nájomcu Región HOREHRONIE OO CR, Nám. Gen. M. R. Štefánika 3, 977 01 Brezno IČO: 42 299 381, za účelom poskytovania všeobecne prospešných služieb OO CR, ktorej členom je aj obec Brusno, za sumu 1 EURO/rok na dobu neurčitú, výpovedná doba je 3 mesiace. Výdavky za energie hradí obec Brusno. Zámer prenajať majetok obce Brusno bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke obce od 28. 04. 2022 do 27. 06. 2022.
8. Zverejnenie zámeru predat' pozemok E KN 644/12 o výmere 27 m², druh pozemku orná pôda, katastrálne územie Brusno, LV č. 1553 v zmysle § 9 ods. 2 písm. a) a § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorý spočíva v tom, že pozemok je oplotený a je v dlhodobom užívaní žiadateľky.
9. Mimoriadnu dotáciu v zmysle § 10 VZN č. 5/2019 vo výške 2 000 EUR pre KB SPA, s.r.o., Kúpeľná 1/2, 976 62 Brusno, na podporu organizovania podujatia Muzikálový festival Jozefa Bednárika 2022, ktorý sa uskutoční dňa 20. 08. 2022 v priestoroch Kúpeľov Brusno.
10. Zníženie nájmu v zmysle zmluvy o nájme nebytových priestorov č. 11/2014 pre SOANRE s.r.o. na 1 EURO/rok a odpustenie platieb za energie počnúc dňom 01. 08. 2022. Platby za energie hradí obec.
11. Zámer prenájmu časti nebytových priestorov v budove Zdravotného strediska na ulici Športová s. č. 535/1, na parcele č. C KN č. 945/3, k.ú. Brusno, vedenom na LV č. 752 miestnosť číslo:

1.17 plocha	35 m ²
1.18 plocha	17 m ²
1.19 plocha	2,7 m ²
1.09, 1.20, 1.21, 1.22, 1.23:	
spoločné priestory 1/3 z plochy 50,6 m ² :	16,86 m ²
celková plocha určená na užívanie:	71,56 m ²

 pre ARACHNAE s.r.o., Pod Dubinkou 259/54, 976 62 Brusno, v zmysle § 9a ods. 9, písm. c) zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v odbore dermatovenerológie. Zámer prenajať majetok obce Brusno bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke obce dňa: 30. 06. 2022.
2. Odborné stanovisko hlavného kontrolóra obce k záverečnému účtu Obce Brusno za rok 2021.
3. Žiadosť pani Lucie Kňazkovej a Ing. Jána Uhríka o vypořádanie, resp. odkúpenie spoluvlastníckeho podielu k pozemku parc.č. C KN 825 na LV č. 580.
4. Žiadosť pána Dušana Bubelínyho o vyriešenie problému s upchatou kanalizačnou stokou.
5. Informácie starostu obce:
 - a) Rekonštrukcia viacúčelového športového areálu v Brusne: Fond na podporu športu dňa 17. 05. 2022 oznámil, že naša žiadosť o príspevok na daný projekt nebola schválená.
 - b) Sanácia krajnice a udržiavacie práce – miestna komunikácia Pod Brezinkou: v rámci verejného obstarávania je pripravená výzva na predkladanie ponúk. Predpoklad zverejnenia výzvy je 10. 07. 2022.
 - c) Detské ihrisko pri Zdravotnom stredisku v Brusne: bolo zrealizované verejné obstarávanie, víťazom sa stala firma BRANO s.r.o., s ktorou bola dňa 20. 06. 2022 podpísaná Zmluva o dielo v celkovej sume 26 641,20 EUR s DPH.
 - d) Oprava havarijného stavu chodníka a kanalizácie na ulici Oremlaz: dňa 01. 04. 2022 zadala obec objednávku na firmu CAVATOR, s.r.o. na opravu prepadnutej časti cesty a chodníka a na opravu kanalizácie na ulici Oremlaz (pri potravinách) v sume 9 725,52 EUR s DPH, v zmysle ponuky predloženej uvedenou firmou. Zákazka bola zadaná priamo, pretože predpokladaná hodnota opravy nepresahovala 10 tis. EUR bez DPH. Dňa 06. 04. 2022, po rozkopaní cesty a chodníka a odkrytí kanalizačného potrubia bolo zrejmé, že vzhľadom na stav kanalizácie budú náklady na opravu vyššie. Dňa 07. 04. 2022, o 7:30 hod. zvolal starosta priamo na mieste pracovnú poradu poslancov, na ktorej boli oboznámení so skutkovým stavom a s navrhovanými prácami na odstránenie tohto stavu. Prítomní poslanci s týmto postupom súhlasili. Firma CAVATOR, s. r. o. následne predložila novú ponuku, v celkovej sume 16 279,98 EUR, ktorá bola zo strany obce akceptovaná a po vykonaní prác aj uhradená.
 - e) Oplotenie na opornom múre pod Domom smútku: v zmysle objednávky č. 25/2022 zo dňa 08. 04. 2022 bola firmou DNB Trans, s.r.o. zrealizovaná dodávka a montáž oplotenia na opornom múre pod Domom smútku. Celková suma oplotenia je 3 900,00 EUR.
 - f) Oprava strešnej krytiny na budove FK 34 Brusno: dňa 04. 05. 2022 bola vystavená objednávka na opravu zatekajúcej strechy na budove FK 34 Brusno. Opravu realizovala firma Stanislav Hľadaj, v celkovej sume 5 469,12 EUR.
 - g) Obstaranie jedálenského mobiliára: dňa 04. 05. 2022 bola vystavená objednávka firme A-Z Gastro, s.r.o. na dodávku jedálenského mobiliára (taniere, príbory, šálky, atď.) do kuchynky MKS. Tovar bol dodaný na dva krát, prvýkrát v mesiaci máj a druhýkrát v mesiaci jún 2022 v celkovej sume 1 897,19 EUR.
 - i) Dvere – Dom tradičných remesiel: dňa 13. 06. 2022 bola vystavená objednávka firme Tomáš Medveď – stolárstvo na dodávku a montáž 1 ks interiérových bukových dverí do Domu tradičných remesiel. Celková suma objednávky je 1 020,- EUR.
 - j) Dotácia na rekonštrukciu pomníka padlých hrdinov: dňa 08. 06. 2022 bola podpísaná zmluva medzi Ministerstvom vnútra SR a Obcou Brusno – Zmluva o poskytnutí príspevku zo štátneho rozpočtu na rekonštrukciu pomníka padlých hrdinov v I. a II. svetovej vojne a v SNP v obci Brusno, v celkovej sume 12 499,94 EUR, čo predstavuje 80 % predpokladaných výdavkov projektu.
 - k) Osadenie nových zvodidiel na ul. Oremlaz – výjazd na Brezno: v priebehu mesiaca máj 2022 osadila BBRSC

B/ berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení Obecného zastupiteľstva v Brusne prijatých dňa 27. 04. 2022.

po viacnásobnej urgencii zo strany obecného úradu nové zvodidlá na ulici Oremlaz, výjazd smerom na Brezno.

- l) Vchodové dvere – knižnica: dňa 18. 05. 2022 bola vystavená objednávka firme PROVENTUS SK, s. r. o., na dodávku a montáž 1 ks exteriérových dverí do knižnice. Dvere boli dodané a namontované v celkovej sume 1 335,03 EUR.
 - m) Ošetrovanie a stabilizácia lúp na cintorínoch v Brusne: na základe podpísanej zmluvy o dielo s víťazom verejného obstarávania s firmou PLATAN TEAM, s.r.o. boli ošetrované lupy nachádzajúce sa na všetkých troch cintorínoch v Brusne. Celková suma za ošetrovanie je 11 136,00 EUR.
 - n) Zakúpenie a výsadba sadeníc v lokalite Kvietkovie horičky: Obec Brusno zakúpila 500 ks sadeníc buka lesného (*Fagus sylvatica*) a aj ich vysadila v priebehu mesiaca apríla a začiatkom mája v lokalite Kvietkovie horičky.
 - o) Fontána pri obecnom úrade: v priebehu mesiaca apríl a máj 2022 prebehla rekonštrukcia fontány pri obecnom úrade v Brusne. Fontána je po zotmení osvetlená a mení farby v časovom slede.
 - p) Stavanie mája na námestí v Brusne: dňa 30. 04. 2022 sa o 16:00 hod. na námestí pri obecnom úrade uskutočnilo prvýkrát oficiálne stavenie mája. Vystúpili pozvané folklórne skupiny Poľana zo Zvolena a Mladost' z Banskej Bystrice. Poďakovanie všetkým, ktorí sa pričínili o to, aby sa akcia mohla uskutočniť.
 - r) VK Pirane Brusno: dňa 04. 05. 2022 sa o 17:00 hod. v MKS uskutočnilo oceňovanie hráčok a realizačného tímu VK Pirane Brusno. Poďakovanie všetkým, ktorí sa pričínili o to, aby sa akcia mohla uskutočniť.
 - s) Čipkárskô 2022: dňa 21. 05. 2022 sme sa po dvoch rokoch, kedy sme varili „v bubline“, stretli už na 23. ročníku vo varení Čipkárskeho 2022. Poďakovanie všetkým, ktorí sa pričínili o to, aby sa akcia mohla uskutočniť.
 - t) Darovacia zmluva: podpísaná Darovacia zmluva medzi Správou štátnych hmotných rezerv SR (darca) a Obcou Brusno (obdarovaný). Predmetom Zmluvy je príviesná motorová striekačka z výlučného vlastníctva SR, ktorú darca Zmluvou prenecháva do vlastníctva obdarovaného bezplatne.
 - v) Žiadosť MUDr. Evy Paúkovej, konateľ ARACHNAE s.r.o. o prenájom priestorov bývalej stomatologickej ambulancie v zdravotnom stredisku za účelom poskytovania zdravotnej starostlivosti v odbore dermatovenerológie.
6. Informácie zo zasadnutia finančnej komisie:
- a) Riešenie finančnej situácie v Základnej škole s materskou školou, Školská 622, 976 62 Brusno,
 - b) Žiadosť Základnej umeleckej školy, Pod Dubinkou 212, 976 62 Brusno o finančné prostriedky v zmysle dodatku č. 1 ku KZVS pre zamestnancov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z.z.
 - c) Návrh na úpravu Všeobecného záväzného nariadenia obce Brusno č. 8/2021.
7. Informácie zo zasadnutia komisie životného prostredia a výstavby, lesného a vodného hospodárstva.
- a) Žiadosť pána Štefana Rusnáka, o prenájom nehnuteľného majetku obce.

C/ žiada

1. Starostu obce zverejniť určený volebný obvod a počty poslancov v nich pre voľby poslancov obecných zastupiteľstiev v roku 2022 v zmysle § 166 ods. 3 zákona č. 180/2014 o podmienkach výkonu volebného práva v platnom znení.
2. Riaditeľa Základnej školy s materskou školou Brusno predložiť do 08. 07. 2022 účtovné doklady preukazujúce prijatie, vedenie, použitie a vrátenie dotácie na stravu poskytnutej ÚPSVaR SR pre rok 2021 a na akom účte bol vedený zostatok nevyčerpanej dotácie k 31. 12. 2021 vrátane predloženia výpisu z BÚ.
3. Riaditeľa Základnej školy s materskou školou Brusno o predloženie dokumentov preukazujúcich odovzdanie a prevzatie agendy a zvereného majetku ekonómky ZŠ s MŠ (toho času dlhodobu PN) do 08. 07. 2022.
4. Riaditeľa Základnej školy s materskou školou Brusno predložiť do 15. 07. 2022 zoznam konkrétnych racionalizačných opatrení a návrhov na efektívnejšie a hospodárnejšie fungovanie ZŠ s MŠ Brusno s ohľadom na aktuálny finančný stav ZŠ s MS v zmysle oznámenia ekonómky ZŠ s MŠ.

D/ určuje

1. Pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva v roku 2022 v zmysle § 166 ods. 3 zákona č. 180/2014 o podmienkach výkonu volebného práva v platnom znení jeden viacmandátový volebný obvod pre Obec Brusno, v ktorom sa bude voliť 9 (deväť) poslancov.
2. Rozsah výkonu funkcie starostu obce v zmysle § 11 odsek 4 písm. i) zákona č. 369/1990 pre celé funkčné obdobie na plný úväzok.

E/ odporúča

1. Obecnému úradu vyzvať pána Jozefa Schmidta na predloženie návrhu riešenia úpravy terénu, vjazdu a oplotenia.
2. Riaditeľovi Základnej školy s materskou školou Brusno zjednotiť účtovný a mzdový SW a zaviesť elektronický dochádzkový systém.

F/ tvorí

1. Pre voľby starostu obce v roku 2022 v zmysle § 166 ods. 4 zákona č. 180/2014 o podmienkach výkonu volebného práva v platnom znení jeden jednomandátový volebný obvod. Územie jednomandátového volebného obvodu, v ktorom sa volí starosta, je zhodné s územím obce.

G/ ukladá

1. Obecnému úradu vypracovať návrh trojstrannej zmluvy o vypořádanie podielového spoluvlastníctva pozemku C KN 825, zastavaná plocha a nádvorie.

Lenka Longauerová

Čipkárskô 2022

V sobotu 21. mája 2022 sme sa po troch rokoch mohli znovu stretnúť na súťaži vo varení čipkárskeho. Dvadsať prihlásených družstiev nebolo veľa, no podľa zloženia družstiev sa očakávala vysoká kvalita a podľa poroty to tak napokon aj bolo. Súťažilo sa pod novými prístreškami (stanmi), ktoré sa dali rýchlo rozložiť, aj keď boli trochu obavy, čo s nimi urobí vietor, ktorý sa začal dvíhať už zrána. Do mašín sa zakúrilo tradične o 10:00 hod. Ešte predtým sa všetkým prihovoril pán zástupca predsedu samosprávneho kraja Ondrej Lunter a pán starosta Jozef Šimeček. Sľub za všetkých súťažiacich predniesla kapitánka posledných víťazov z roku 2019 – družstva Ondrobrus – Danko Petrušková. Po predstavení všetkých súťažných družstiev nás zabávali malí škôlkari a žiaci ZUŠ. O 10:30 hod. bola otvorená výstava miestnych umelcov, ktorej sa zúčastnilo 28 vystavovateľov. Na otvorení sa zúčastnil aj zástupca predsedu samosprávneho kraja Ondrej Lunter a pán starosta. Obaja sa v krátkosti prihovorili vystavovateľom a milovníkom umenia. Za vystavovateľov sa prihovoril Štefan Kocka. Pre deti boli na futbalovom ihrisku pripravené atrakcie, o ktoré sa postaralo zoskupenie Berezum. Deti si mohli vyskúšať lukostreľbu, katapult i rôzne dobové hry. Dospelí sa v tom čase mohli venovať súťaži vo vrhu klúčtou. O 13:00 hod. bolo dovarené a nastal čas hodnotenia jednotlivých vzoriek. Kým porota hodnotila súťažné vzorky, na pódiu spievalo Borovô – chlpská spevácka skupina z Medzirodu, ktorá medzi seba prijala aj zopár Brusňanov. O 14:00 hod. boli vyhlásené výsledky vo varení čipkárskeho a pán starosta odovzdal ceny víťazom. Potom patrilo pódium folklórnej skupine Mostár z Brezna. O 18:00 hod. na pódium vystúpil Janko Kuric so skupinou Vidiek. To už bolo pred pódium nachystaných mnoho priaznivcov Vidieka a začalo sa

tancovať. A tancovať sa neprestalo ani potom, keď Vidiek skončil, pretože hudobnú štafetu prevzala skupina ZBM a čipkárská veselica skončila až nad ránom. Myslím, že tohoročná akcia Čipkárskô 2022 sa vydarila. Zdá sa, že návštevníkov nebolo až toľko, na koľko sme boli zvyknutí pred covidom, možno aj preto, že termín konania kolidoval s Ľubietovským baníckym a hutníckym dňom. No tí, čo prišli, neoľutovali. Verím, že na budúci rok sa budeme môcť znovu stretnúť pri varení tejto našej pochúťky a že odvahu variť súťažne nájdu aj ďalší.

Čipkárskô 2022 – výsledky varenia:

1. DAREBÁCI	47 bodov
2. KLADIVÁ	45
3. OVK Brusno – ženy	42
4. BORORO	41
5. Jägerteam	40 (rozstrel)
6. SAA	40
7. – 9. FUŠERÁCI	21
7. – 9. Odchovanci	21
7. – 9. Kanadskô čipkárskô	21
10. Seniori	19

Súťaž vo vrhu klúčtou muži:

1. Peter Faško	652 cm
2. Adam Kliment	611 cm
3. Lukáš Kadlec	600 cm
4. Ján Hudák	584 cm
5. Ján Kadlec	574 cm
6. Igor Štefanovie	559 cm
7. Adam Pančuška	549 cm
8. Erik Fukas	541 cm

Súťaž vo vrhu klúčtou ženy:

1. Petra Piliarová	467 cm (2. pokus 461 cm)
2. Mária Klimentová	467 cm (2. pokus 438 cm)
3. Lenka Hlavatá	428 cm
4. Veronika Muchová	407 cm
5. Terézia Kindernayová	380 cm

Ján Vaník

Vítazi vo varení čipkárskeho – DAREBÁCI

Výstava umelcov

Po dvoch rokoch odmlky, kvôli pandemickým obmedzeniam, sa opäť zaplnili priestory v našom Kultúrnom dome výtvarmi našich miestnych umelcov.

Výstavu na tohtoročnom Čipkárskom otvoril starosta obce Jozef Šimeček spolu s brusnianskymi rodákmi – umelcami Štefanom Kockom a Mariánom Miklošom. Svojou účasťou a príhovorom výstavu poctil aj vicežupan banskobystrického kraja, pán Ondrej Lunter. Vystavovateľov bolo neúrekom – dvadsaťosem účastníkov nám prinieslo krásny kultúrny zážitok.

Pri vstupe do výstavnej miestnosti nás privítal veľký drevený kajak, ktorého autorom a zhotoviteľom je pán Branislav Vasilovčík. V kontraste s pestrofarebné vyšívanými krojmi z dielne pána Lukáša Baudyša vytvorili zaujímavý pohľad do rôznorodosti nášho kraja. Atmosféru dopĺňali nádherné obrazy rodákov z Brusna – Štefana Kocku, Mareka Kocku a Mariána Mikloša, zobrazujúce Brusno, blízke okolie a Banskú Bystricu. K nim sa pridali svojimi maliarskymi výtvarmi aj páni Juraj Pančuška a Peter Šebeš.

Veľa očí upútalo zaujímavé a výrazné výtvarné dielo Františka Ďuriančika ml., ktorého témou boli „Život a Smrť“. Príjemne prekvapili aj žiaci ZUŠ Marcela Bariaková, Rozália Lamperová, Tereška Baričová, Katarína Zverková, Monika Rusnáková, Evka Patrášová, Ľudmila Slabeciusová, Petra Priľ, Petra Ďuriančíková, Michaela Melišková, Matúš Mazúch, Peter Karcel a Zuzana Uhríková. Všetci pod vedením pána učiteľa Michala Uhríka vytvorili naozaj pestrú paletu obrazov maľovaných viacerými technikami a štýlmi. Nečudo, že sú takí šikovní. Vystavené obrazy ich učiteľov – Michala Uhríka, Petra Klempu a Ivky Handlovskej nás všetkých presvedčili o ich profesionalite a originalite.

Okrem obrazov sme sa mohli pokochať pohľadom na výtvarné umeleckých rezbárov, pána Pavla Ďuriančika a Emila

Gregora. Aj pán učiteľ Rudolf Pliško prispel svojou zbierkou výstrižkov, fotiek zo športových podujatí v atletike, futbale či volejbale, ako aj svojimi výtvarnými a literárnymi dielami.

Návštevnosť bola oproti predchádzajúcim rokom oveľa vyššia. Mnohí zúčastnení diskutovali s umelcami, dokonca sa našlo niekoľko odvážlivcov, ktorí by mali záujem pridať sa do tejto zaujímavej spoločnosti ľudí. Uvidíme, možno sa budúci rok objavia medzi vystavujúcimi.

No a nakoniec si prišli pozrieť (a samozrejme aj pochváliť) výstavu aj členovia skupiny VIDIEK.

Vystavenými exponátmi ich previedol osobne aj s plnohodnotným komentárom pán Štefan Kocka. Keď sa dozvedeli, koľko talentovaných ľudí žije v Brusne, spevák Janko Kuric to okomentoval slovami: „Tolko umelcov na počet obyvateľov nemáme ani v Žiline!“

Skrátka, pastva pre oči a srdce, na ktorú sa tešíme aj budúci rok!

Jana a Peter Šebešovci

Ráno po Čipkárskom

Nedeľné ráno po Čipkárskom je pre nás „na Píle“ úplne iné, ako všetky ostatné nedeľné rána. Tiché, čisté, vyumývané. Ticho je v ostrom kontraste s hlučnou nocou a pôsobí upokojujúco, až magicky. To si uvedomujú iba ľudia, ktorí bývajú v blízkosti parkoviska a prežili noc v znamení stále opakovaného hesla: „**To dáte, veď je to iba raz do roka!**“ Čo si všimnú aj ostatní, sú čisté a vyumývané ulice.

O tretej nad ránom som prišla na parkovisko a uvidela som, čo sme my, ľudia, schopní po sebe zanechať. Veľmi výstižne to vyjadril prispievateľ na Facebooku: „Ráno to vyzeralo apokalypticky“. Toľko neporiadku, špiny, všade pod nohami lepkavé plastové poháre a ich rozdrobené úlomky! Obraz dotvárал chlap, močiaci priamo na chodníku. A vraj to v porovnaní s inými rokmi nebolo najhoršie!

Priznám sa, nikdy som sa nezúčastnila upratovania po Čipkárskom. Nemám na to žalúdok. O to viac obdivujem všetkých tých, ktorí sa do tejto aktivity zapájajú. Pracovníci OÚ a brigádnici sa starajú o čistosť počas celého dňa i večera, ale v noci, keď zábava graduje a s pribúdajúcimi hodinami priamoúmerne stúpa aj množstvo vypitého alkoholu, ich snaha stráca zmysel.

Upratovanie sa začína až po skončení zábavy, ráno o 4:30 hod. Zúčastňujú sa ho pracovníci OÚ, brigádnici, neodmysliteľní hasiči a dobrovoľníci. Po odstránení stolov a lavíc z parkoviska je potrebné pozametať všetky smeti, opalky, vyzbierať poháre, úlomky pohárov (už ste niekedy skúsili zbierať úlomky plastových pohárov?) a naplnené vrecia nahádzať do pristaveného kontajnera. Nakoniec hasiči vystriekajú ulice a parkovisko vodou. Upratuje a čistí sa nielen priestor, kde sa akcia konala, ale aj hlavné a priľahlé ulice, ihrisko, priestor okolo panelákov, železničná stanica, autobusové zastávky. Nebyť postavených predajných stánkov a prenosných toaliet, o ôsmej ráno už ani nevieme, že bolo Čipkársko.

Všetkým, ktorí sa zúčastňujú brigády, či sú to pracovníci OÚ, hasiči alebo dobrovoľníci, my ostatní ďakujeme. Ďakujeme za čisté a vyumývané nedeľné ráno.

Na záver malá výzva. Väčšina dobrovoľníkov sú starší ľudia. Mnohí z nich sa brigády zúčastňujú každoročne. Áno, dostanú za to odmenu, ale pre nich je najdôležitejšia pomoc dedine a to, že ľudia ráno kráčajú do kostola vyzatretými, čistými ulicami. Skúste sa zapojiť do upratovania po akcii aj vy, mladší. Ak ste na zábave do rána – o to lepšie. Na mieste už ste, aj si zarobíte a možno na budúci rok nestupíte ani na jeden plastový pohár. **To dáte, veď je to iba raz do roka!**

Zuzana Lihanová

Deň zeme

Duby

Najrozšírenejšie sú na Slovensku dva druhy dubov. Dub letný a dub zimný.

Dub letný (*Quercus robur*) je mohutný majestátny pomaly rastúci listnatý strom z čeľade bukovité. Vyskytuje sa v celej Európe, s výnimkou chladného severu, v Malej Ázii, na Kaukaze a v niektorých lokalitách severnej Afriky. Má mohutnú koreň a dobre spevňuje svahy, na ktorých rastie. Hrubý kmeň nesie mohutnú a rozložitú korunu, pretiahnutú smerom nahor. Kôra je u mladých stromov červenohnedá, neskôr tmavosivá a hrubo rozpukaná. Dorastá do výšky až 30 až 40 metrov a môže sa dožiť 700, niekedy vraj až 1000 rokov. U nás v lesoch sa bežne dožíva 250 – 300 rokov (ak nie je spílený na drevo). Listy má dlhé obráteno vajcovité s krátkymi stopkami, okraje listov sú vlnkovito-laločnaté. Kvitne v apríli a v máji. Kvety sú jednopohlavné, samčie súkvetie je zoskupené do riedkych, asi 10 cm dlhých visiacych jahniad

na tohoročných vetvičkách. Samičie rastú na letorastoch po dvoch až troch a majú tvar guľovitého púčika na 2 - 5 cm dlhej stopke. Plodom sú žalude, ktoré by ste na mladom dube (asi do 60 rokov) márne hľadali. Žalude sú obľúbenou pochúťkou lesnej zveri a vtáctva. Kedysi ľudia z nich robili kávu a mleli z nich múku (bezlepkovú).

Dub zimný (*Quercus petraea*) má na rozdiel od duba letného menšiu, menej rozkonárenú a vyššie položenú korunu, rovnejší kmeň a menej pevnú kôru. Má dlhšie stonky listov a bočné žily listov ústia len do lalokov, pri dube letnom aj do zárezov listov. Kvety a žalude duba zimného sú na kratších stonkách.

Dubové drevo je kvalitné a vyhľadávané, je veľmi tvrdé, húževnaté a ťažké. Má široké uplatnenie najmä vo vodnom stavebníctve, pretože vo vode nehnije. Používa sa aj v nábytkárstve, ale aj na výrobu dubových sudov či železničných podvalov.

Dubová kôra sa využíva pri liečení rôznych kožných ochorení, vyrážok a hemoroidov. Má protizápalové účinky. Častejšie sa používa kôra duba zimného, ktorá je účinnejšia. Najúčinnnejšia je čerstvá kôra z mladých stromov. Kôra starých stromov alebo dlho skladovaná je bezcenná.

Podľa Správy o stave lesného hospodárstva v Slovenskej republike za rok 2020 (Zelená správa) je zastúpenie duba (letného a zimného) v porastoch Slovenskej republiky 10,4 %.

Ján Vaník

Vrátime duby na Dubinku?

Dubinkou nazývame kopec nad obcou Brusno, na ktorom by sme po 2. svetovej vojne márne hľadali čo len jeden dub. Dubinku pokrývajú mladé buky, javory a borovice. Čo sa stalo s dubmi na Dubinke? Jedna z hypotéz hovorí, že podľahli drobnomúčke dubovej (*Microsphaera alphitoides*).

Mnohé národy, ku ktorým patria aj Slovania, považovali dub za najkrajší strom a prechovávali k nemu veľkú úctu a lásku. Aj latinsky sa nazýva „krásny strom“ – z keltských

Silák dub vyžaduje už ako mladá rastlina starostlivú opateru. Klíčiace duby neznášajú ranné mrazy, ani prudké slnečné lúče, ani silný vietor. Na otvorených priestranstvách často hynú. Najlepšie sa im darí pod ochranou širokých listov orechov a iných mohutných stromov. Odrastajúci dubček nadvihuje pevnými vetvičkami koruny svojich susedov. Okolo neho je vytvorený „plášť“ z ostatných stromov a kríkov. Zhora preniká na dubček slnečné svetlo a dážď. Keď zosilnie, rýchlo prerastá ostatné stromy. Už mu neublíži ani slnko, ani mráz, ani búrka.

Výsadba stromov, teda aj dubov, je vynikajúcim nástrojom na riešenie klimatických zmien a ochranu biodiverzity. Nielen

slov „guer“ – krásny, a „cuez“ – strom. Má mohutný kmeň so zakrivenými haluzami, hrubými ako svalnaté ruky, pôsobí dojmom sily a moci.

V stredoveku sa pod veľkými dubmi v mestách a obciach konali verejné zhromaždenia a súdy.

Pod dubom vo francúzskom meste Orléans prisahala Jana z Arcu, že oslobodí Francúzsko od Angličanov. Tento dub bol posvätný a dlho chránený.

Slovania ho považovali popri lipe za posvätný strom. Bol zasvätený bohu hromu a blesku – Perunovi. Staré duby v dúbravách sa nikdy nerúbali z obavy, aby tým tí, ktorí ich dali vyrúbať, neprivolali nešťastie na svoje rody.

na Slovensku ale po celom svete prebieha množstvo iniciatív na výsadbu stromov, ktoré si dali za cieľ nahradiť stratené lesy. Do akcií sa zapájajú nielen odborníci ale aj obce. Ak by človek každý rok zasadil jeden stromček počas dvadsiatich rokov, tých dvadsať stromov by ročne prijalo zhruba pol tony oxidu uhličitého.

Najideálnejším miestom kde vysadiť stromy, je miesto, kde stromy už predtým rástli. V našom prípade je najideálnejším miestom pre duby Dubinka.

Prvých šesť dubov na Dubinke vysadil autor tohto článku, ktorý bude rád, keď sa k nemu niekto pridá.

Ján Demanko

Vysádzanie dubov

Pri príležitosti Dňa Zeme sme realizovali v našej základnej škole 22. apríla viaceré aktivity. Žiaci piateho ročníka však mali program o niečo pestrejší. Po druhej vyučovacej hodine sme sa spoločne presunuli na Dubinku, smerom na

„záhradky“, kde nás už čakal pán lesník Ján Zázrivec a pán starosta Jozef Šimeček. Dostali sme veľmi zodpovednú úlohu – vysadiť do odlesneného terénu 50 dubov zimných. Najskôr

nám pán Zázrivec porozprával o lese, o úlohe lesa v ekosystéme, o odlesňovaní a tiež o zalesňovaní. Dozvedeli sme sa aj to, že jedna lesná robotníčka musí denne vysadiť aj 150 – 200 stromčekov. Na vlastnej koži sme mali možnosť neskôr vyskúšať, aké je to namáhavé a určite by sme nedokázali ako začiatčníci dosiahnuť také vysoké číslo v zalesňovaní.

Nasledovala inštrukcia k vysádzaniu: každému stromčeku sme museli vykopať jamu širokú 35 x 35 cm, poriadne hlbokú, keďže dub má hlbokú koreňovú sústavu. Potom sa stromček vložil do jamy, zasype sa zeminou a okolo zasadeného stromčeka sa utlačí zemina nohou, aby bol vytlačený prebytočný vzduch. Správnosť samotnej sadby kontroloval pán lesník potiahnutím stromčeka, akoby ho chcel vytrhnúť. Po vysádzaní sme si aj zasúťažili. Žiaci plnili pripravené úlohy a tí najšikovnejší získali ceny.

Sadenie dubového lesa nás so žiakmi veľmi bavilo, viacerí vysadili nielen jeden stromček. Sme pripravení kedykoľvek sa zúčastniť podobnej aktivity a sme radi, že sme pre našu Zem, v deň jej sviatku, urobili niečo dobré.

Daniela Pikulová

Deň Zeme v ZŠ s MŠ

Dňa 22. apríla 2022 sa v našej škole slávil Deň Zeme. Tohtoročným mottom bolo: „Investujme do našej planéty“. Cieľom bolo pripomenúť si našu závislosť na zdrojoch, ktoré nám Zem poskytuje a potrebu chrániť ich a venovať im pozornosť.

Tento významný deň sme odštartovali v triedach, kde pedagogickí zamestnanci žiakom priblížili problematiku tohto dňa. Pripravených bolo niekoľko aktivít. Niektorí učitelia využili formu pracovného listu „tvoja ekostopa“ – metóda meralujúca vplyv ľudských aktivít na planétu Zem. Taktiež

využívali otvorené diskusie, ktoré viedli pripravenými otázkami. Využili sme aj videá, ktoré poukazovali na environmentálnu problematiku. Žiaci si mohli vyskúšať triedenie rôzneho neznámeho odpadu, dozvedeli sa, aké dopady má nesprávne triedenie odpadu alebo žiadne triedenie a ako dlho sa jednotlivé odpadky rozkladajú v prírode. Žiaci zhotovili plagát, ktorým nabádajú ostatných spolužiakov k ochrane našej prírody, venovali sa problematike znečistenia vody a jej ochrany pred znečistením a tiež veľmi dôležitému šetreniu vody.

Po týchto teoretických aktivitách nasledovali aktivity v prírode. Prvý stupeň sa podieľal na čistení obce Brusno od odpadkov. Piataci vysádzali dubový les na Dubinke. Ostatné triedy sa stretli na školskom dvore a odtiaľ sa spoločne s pedagogickým dozorom prešli do Sopotnickej doliny, kde sa zúčastnili športových aktivít, s využívaním darov prírody. Mohli si medzi sebou zmerať fyzickú výkonnosť, ale aj úroveň svojich vedomostí v kvíze. Po ukončení týchto aktivít a vyhodnotení jednotlivých disciplín sa žiaci s učiteľmi vrátili naspäť do areálu školy, odkiaľ už každý išiel domov.

Dúfame, že tento deň prispel k tomu, aby si naši žiaci viac uvedomovali význam ochrany životného prostredia a potrebu byť ekologicky aktívni. Aj malé zmeny sa rátajú a často majú dominový efekt na naše ekosystémy a zmenu myslenia nášho okolia.

Martin Kačír

STAVANIE MÁJA

Stavanie májov je tradícia siahajúca hlboko do minulosti. Menšie máje stavali zalúbení mládenci pred domom svojim frajerkám alebo dievčatám, ktoré sa im páčili. Ak nechceli byť prezradení, postavili máj potichu, v noci. No a potom mládenci spolu slávnostne postavili ešte veľký máj v strede dediny. Na vrchole mája bol pripevnený mladý smriečok alebo jedlička ozdobená stužkami alebo aj vencom. A ku stromčeku zvykla byť priviazaná aj fľaštička domácej. To preto, aby tí, ktorí ho budú v júni skladať, neobišli naprázdno. Stavanie mája bola kedysi spoločenská udalosť spojená so spevom, tancom, a končila majálesom. Dnes sa už táto tradícia z našich

dedín pomaly vytráca. Aj preto mnohých z nás v apríli potešil plagát pozývajúci brusniansku verejnosť na stavanie mája. Plagát sľuboval aj folklór, a tak sme sa zišli v sobotu, 30. apríla o 16:00 hod., na námestí pred obecným úradom, aby sme sa aspoň ako diváci zúčastnili na tomto podujatí. Niektorí z nás boli zvedaví, ako sa osvedčí nový stojan s mechanizmom na uchytenie mája, ktorý mal zvýšiť bezpečnosť tých, ktorí budú máj dvíhať a uľahčiť jeho postavenie i skladanie. Niektorých prilákala účasť folklórneho súboru Poľana a univerzitného folklórneho súboru Mladosť. Celú akciu erudovane a s elánom jemu vlastným moderoval Mirko Šuch. Súborny hrali a spievali a všetko šlo hladko, ak nerátame drobný kiks, keď už bol asi 14-metrový máj skoro postavený a fľaštička s domácou namiesto na jeho vrchole, zostala zabudnutá niekde v aute. Ale to vôbec nevadilo. Hasiči, ktorí stavali máj, si aspoň precvičili jeho skladanie a opätovné stavanie. Aj to patrí k takýmto ľudovým akciám. Bolo veselo a to je dôležité. Ďakujeme moderátorovi, folkloristom, hasičom, ktorí máj postavili i chlapcom, ktorí pri príprave mája pomáhali, menovite Samovi Dlhošovi, Jakub Chromekovi, Samovi Strýčekovi a Jakubovi Šnírerovi. Ďakujeme obci Brusno a kultúrnej komisii, ktorí to celé zorganizovali. Akcia to bola výborná. Ľudia odchádzali spokojní. Chýbala snáď len možnosť občerstvenia priamo vonku na námestí.

Ján Vaník

Bombardovanie Dubovej

V tomto roku uplynie 78 rokov od bombardovania rafinérky v Dubovej.

Bola pekná slnečná nedeľa dňa 20. augusta 1944. Hrali sme sa ako deti na dvore. Tešili sme sa z pekného slnečného rána. Okolo desiatej sme začuli hukot blížiacich sa lietadiel, ktoré sa objavili na oblohe. Bolo ich viac, v dvoch skupinách. Leteli vo výške možno 5 000 metrov nad zemou. V slnečnom dni sa trblietali akoby boli zo striebra. Koho by napadlo, že nám nesú bomby. Obdivovali sme ich, až kým nezašli za obzor.

Okolo obeda, keď ľudia prišli domov z veľkej omše, zrazu nastal veľký výbuch a potom ďalší a ďalší... Rinčali nám obloky, opadávala nám na múre omietka. „Ved' je to bombardovanie!“, ktosi doma povedal. Behali sme celá rodina splašene po dome. Von sme sa báli vyjsť. Po niekoľkých minútach bombardovanie prestalo. Lietadlá odleteli. Rafinériu zničili! Bomby boli pozhadzované aj po poliach, aj v lese. Možno bolo určené príliš veľa bômb na malú továreň. V ten deň bombar-

dovali tieto lietadlá na troch miestach. Najprv leteli na juh, na Balkán, tam bombardovali. Na spiatocnej ceste bombardovali Dubovú a v Poľsku.

Počas príprav na povstanie pplk. Ján Golian žiadal spojencov, aby Dubovú nebombardovali, že sú tam pohonné hmoty pre povstalcov. Jeho žiadosti nevyhoveli.

Rastislav Pepich

Sviatok svätej Anny v Brusne

So záujmom som si v Čipkárskych zvestiach prečítal pekný článok Moniky Zázrivcovej o Annabále, ktorý ma inšpiroval, aby som dokreslil celú atmosféru oslavy sviatku sv. Anny, patrónky kúpeľného kostolíka.

Sviatok sa vždy oslavoval v najbližšiu nedeľu k meninám Anny. Začínal sa sv. omšou v parku, ktorej sa zúčastňovali aj občania z najbližších dedín. Začala vznikať tradícia anenských pútí, ktorá bola päťdesiatymi rokmi ukončená.

Pod kostolíkom v parku bol postavený poľný oltár na slávnostnú sv. omšu, ktorú dokonca dvakrát slúžil aj pozvaný banskobystrický biskup Andrej Škrábik (zomrel v januári 1950 za nejasných okolností, ako študenti sme chceli ísť na jeho pohreb, ale už sa nedalo).

V parku, pri prameňoch, sa v kotloch a na pripravenom šporáku chystal obed varený členkami Katolíckej jednoty žien, neskôr zakázanej. Vyprážali sa rezne a obed sa podával hosťom vo veľkej kúpeľnej sále.

Poobede bol „v tenise“ kultúrny program. Celé leto boli v divadlách prázdniny, takže nebol problém zohnať aj špičkových umelcov. Spomínam si hlavne na Michala Slivku, Maju Veľšicovú, Paľa Gábora, Janku Guzovú. Posledná menovaná

bola vynikajúca interpretka východoslovenských ľudových piesní, ktorá v auguste 1968 verejne v tlači odsúdila príchod vojsk Varšavskej zmluvy. Emigrovala do Spojených štátov amerických, pochovaná je na Martinskom cintoríne a stále je akoby zabudnutá, diskriminovaná.

Po kultúrnom programe bol Annabál, na ktorom boli aj dva stánky - jeden s vínom a druhý s párkami. Je smutné, že celá táto tradícia, na ktorú sa ľudia tešili, zanikla a už nebola obnovená.

Rastislav Pepich

Návšteva v domove seniorov

Návštevy žiakov v Domove seniorov Hronov sa stávajú pre obidve strany – klientov i žiakov – už tradíciou. Žiaci radi hovoria, že tradície treba dodržiavať, tak sa spolu snažíme práve o to. V období mesiacov máj a jún sme si pripomenuli dva krásne sviatky – Deň matiek a Deň otcov.

„MAMA: „M“ znamená milión vecí, ktoré som od teba dostala. „A“ znamená všetky „áno“, ktoré si mi darovala. „M“

znamená milovať, čo si ma naučila a celý život si ma bezpodmienečne milovala. „A“ je tiež začiatok našej abecedy – ľúbim ťa, šepkám ti, nie však naposledy.“

10. mája sme boli navštíviť mamky, staré mamy, tety a všetky ženy s programom, ktorý otvoril Tadeáš Klima zo VII. A triedy. Potom vystúpili dievčatá zo VI. B triedy Michaela Schmidtová a Viktória Haviarová s recitačným pásmom, Janka Hiadlovská a Natália Kurjanová prítomným zaspievali a Rastislav Rafaj z V. A zahral na gitare. Potom prišli na „javisko“ naše detičky z II. A triedy, ktoré za pomoci svojej pani učiteľky Zuzky Pišiovej rozdali najkrajší darček všetkým prítomným – radosť, šťastie a dobrú náladu. Tancovali a spievali slovenské i anglické pesničky a venovali prítomným vlastnoručne vyrobené darčeky.

„Bozkom lieči rany, pohladením modriny. Láskou mostí priepasti, láta trhliny. Úsmevom prežiarí každú chvíľu svet. Nikoho takého ako mama na Zemi niet. Klaniame sa vám v dnešný Deň mám...“

Deň otcov sme spoločne oslávili 20. júna. Tentoraz s programom, ktorý pripravila VII. A trieda. Natália Kurjanová predniesla povesť O troch grošoch, v ktorej je skrytá hlboká, stále platná myšlienka o dobrom hospodárení a láske k svojím najbližším. Potom sa žiaci predstavili vo verejnej premiére divadla Trójska vojna. Prítomným sa toto divadielko veľmi páčilo. Vlastný scenár, jedinečné kostýmy a oduševnené predvedenie prítomní odmenili búrlivým potleskom. Žiaci im potom dali krásne vymalované srdiečka.

Tradície treba dodržiavať. Zapamätajme si to všetci a navštívme svojich rodičov a starých rodičov, kým ich máme. Venujme nedeľu rodine, voľný čas dieťaťu, svoju silu a um tým, ktorí to potrebujú. Prečítajme si opäť povesť o Troch grošoch, aby sme vedeli vrátiť, mať i požiť.

Milí naši ujoovia a tety v Domove Hronov, milá pani riaditeľka! Sme radi, že vás poznáme a prideme k vám zas. Veď tradície TREBA dodržiavať.

Anna Vaníková

**ZŠ s MŠ
Brusno**

Zo života materskej školy

Deň Zeme v MŠ

22. apríla 2022 sme spoločne oslávili deň Zeme. Pani učiteľky si v triedach pripravili zaujímavé aktivity na túto tému. Kreslili sme, maľovali, strihali, rozprávali sme sa ako našu Zem môžeme chrániť aj my, detičky z materskej školy. Zem je náš jediný domov, o ktorý sa musíme starať a chrániť ho, preto sme pomohli a vyčistili od odpadkov náš školský dvor. Počas upratovania sme sa rozprávali ako dlho trvá pokiaľ sa nájdené odpadky v prírode samé rozpadnú. Triedili sme prírodný materiál, ktorý je použitý na pocitovom chodníku. Tešíme sa na letné dni, keď ho budeme môcť využívať. Cieľom

tohto dňa bolo rozvíjať environmentálne povedomie detí tvorivým a hravým spôsobom, chrániť prírodu a starať sa o ňu, a tak zveľaďovať životné prostredie. Želali by sme si, aby naše okolie nebolo krásne vyčistené len v tento deň, ale aby ostalo čisté po celý rok.

Lesná pedagogika

„Naše mená sú Mirko, Janko a Igor. Nosíme dobré správy a jednu máme aj pre vás: budeme vás sprevádzať tajomným a krásnym svetom lesa! Zoznámime vás s našimi najlepšimi priateľmi – lesnými stromami, zvieratami a s prácou človeka, ktorý sa o les stará – lesníka. No najviac zo všetkého sa tešíme, že sa spolu zahráme, jupííí...“ Takto nás privítali v jedno májové popoludnie naši kamaráti – lesní pedagógovia. V areáli našej školy mali pre nás pripravené veľmi pekné stanovišťa, na ktorých sa deti mohli dozvedieť veľa zaujímavých vecí z našej prírody. S ujom lesníkom Igorom sme

poznávali zvieratká, ktoré žijú v našich lesoch a ich stopy. Ujo lesník Janko nám pripravil pekné zvieracie skladačky a rôzne súťaže. A ujo lesník Mirko s nami veľa srandoval, ale aj nám porozprával a poukazoval zaujímavé veci – ďalekohľad, obrázky stromov a porozprával nám o škodcovi stromov – lykožrútovi. Taktiež sme si mohli všetko vyskúšať. Za aktívnu prácu nás páni lesníci odmenili veľmi peknými suvenírmi, ktoré sme si rozdelili. Ďakujeme im za veľa zaujímavostí zo sveta prírody, o ktoré nás obohatili. Tešíme sa, na ich ďalšiu poučnú návštevu.

MDD

Tento rok bol MDD pre deti opäť nezabudnuteľný. Celý týždeň bol plný zábavy, hier, súťaží a prekvapení. Jedným z nich bola návšteva z ďalekej Afriky. O veľkú šou sa postarala opička Crazy Chichi so svojimi kamarátmi – slonicou Elou, levom Leom, papagájom a tanečnicou Chichi. Prišli nás tanečnou formou naučiť niečo o sebe, o iných kultúrach, hudbe a dôležitosti pohybu. V stredu mali detičky dopoludnie plné zábavy, hier, súťaží a iných zaujímavých aktivít. Každý škôľkar dostal darček a sladkú odmenu. Nezabudli na nás ani tety kuchárky a na olovrant nám pripravili ovocné misy v tvare rôznych zvieratiek.

Pri príležitosti MDD nás navštívili aj páni policajti s pani policajtkou, Dobrovoľný hasičský zbor z Brusna a tiež záchranári z Banskej Bystrice. Všetci pre deti pripravili rôzne aktivity, porozprávali všetko potrebné, čo musíme poznať, poukazovali nám svoje autá a všetko, čo potrebujú ku svojej práci. Škôľkari si mohli všetko vyskúšať a byť na chvíľu policajtmí, hasičmi a záchranármi. Od všetkých dostali darčeky. Ďakujeme všetkým zložkám za to, že spríjemnili našim detičkám ich sviatok a veľa ich naučili. Ďakujeme aj pánovi starostovi Jozefovi Šimečkovovi za finančný príspevok na nákup darčiekov pre škôľkarov.

Zážitky Jabĺčok a Čerešničiek

Naši predškoláci z Čerešničkovej a Jabĺčkovej triedy zažili v máji a júni mnoho aktivít. Najskôr sa vybrali počas výchovno-vzdelávacieho procesu spoznávať krásy prírody, vidieť našu obec aj „z výšky“ a zvládnuť turistickú vychádzku ku krížu na Dubinke.

Prezentovali sa tiež tanečným vystúpením na Čipkárskom, v ktorom ukázali, ako vedia tancovať na rôzne hudobné žánre a spoločným tancom vylúdili úsmevy na tvárach všetkých, ktorí sa tejto akcie zúčastnili.

Jabĺčka a Čerešničky sa zúčastnili aj plaveckého výcviku, kde sa učili nebáť sa vody, plávať s doskou, ponárať sa, splývať a niektorí predškoláci sa naučili aj plávať. Každý plavec dostal za odvahu a snahu medailu.

Predškoláci zažili Noc odvahy. Spolu s pani učiteľkami sa rozhodli, že skúsia, ako chutí noc v materskej škole. Keďže denný spánok poznajú už veľmi dobre, prečo neprežiť aspoň jednu noc bez rodičov? Veď materská škola je pre deti takmer druhým domovom a pani učiteľky sú ako druhé mamy, ktoré sa o všetko starajú. Noc odvahy sa niesla v pirátskom štýle. Deti čakalo plno úloh, zábavy, smiechu, odmien a hlavne odvahy. Predškoláci zvládli noc bez rodičov a za odmenu dostali diplom.

Na konci júna sa naši predškoláci lúčili s materskou školou. Pani učiteľky spolu s rodičmi vyzdobili sálu a všetko pripravili, aby sa rozlúčili v plnej paráde. Nadišiel čas rozlúčky s materskou školou, v ktorej spoločne strávili veľa pekných chvíľ. Prežili sme spolu krásne, bezstarostné obdobie, plné hier, zábav, radosti a pohody. Po príhovoroch a poďakovaniach dostali osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania. Zaspievali pesničky, zatancovali tance a zarecitovali básničky. Každý predškolák dostal častušku o ňom, kopu darčiekov a pochutnali si na skvelej torte. Potom všetci tancovali a zabávali sa.

Srdečné ďakujeme patrí rodičom za skvelú zábavu, občerstvenie a najmä tým, ktorí si našli čas a pomáhali nám pri výzdobe a upratovaní. Tak isto ďakujeme aj OÚ za poskytnutie priestorov.

Do školy odchádza 29 predškolákov. Ich tablo si môžete pozrieť vo vitríne pri stanici.

My sa lúčime s vami, kamaráti, za všetkých, ktorí vás tu mali radi. Bude sa nám za vami cnieť, ale veríme, že sa vám bude v škole páčiť a že z vás budú usilovní žiaci, z ktorých bude mať radosť nielen pani učiteľka, ale aj rodičia.

Bosonohá Olympiáda

Zapojili sme sa aj do Bosonohej olympiády. V tejto olympiáde išlo o to, aby deti splnili všetky úlohy s radosťou, nadšením a vedomím, že keď sa do toho „oprú“ tak zvládnu všetko. Na začiatok si všetky deti nafarbili na nôžky „ponožky“. Zamerali sme sa na zvieratká a hmyz, a preto názvy stanovísk boli Mravec, Kobylka, Pavúk, Krtko, Slimák, Opica, Včela. Všetky deti sa prekonali a dokázali prenášať drevka nohami, čím vytvorili mravenisko ako mravec, chodili pomedzi pavučinu vo štvorici bez toho, aby sa jej dotkli kúskom tela, kráčali po bosonohom chodníku potichu ako slimák, zbierali kamienky nohami rôznej farby a dávali ich do misiek ako včielka, keď zbiera peľ, chodili po rukách a nohách ako opica. Deti si dopoludnie bosonohej olympiády veľmi užili a dostali odmeny.

kolektív MŠ

Ako sme išli ďalej

Moje meno je Jana Timková, som maminkou Lenky z Čerešničiek a je mi veľkou ctou, že som mohla odprezentovať týchto pár slov pri príležitosti ich rozlúčky so škôlkou:

Vidím tu 1, 2, 3, 4, 5 miliónov... hviezd v očiach úžasných bytostí, ktoré sme stretli pred pár rokmi. Ale ten čas letí! Postupne sme si s nimi vytvárali vzťah a delili sa s nimi o také mená ako Fíha Tralala, Spievanka a Zahrajko, či Smejko a Tanculienka. Videli sme neskutočné tanečné kreácie aj spev. A na pár hodín týždenne sme sa s nimi delili o to naše najdrahšie. O naše ratolesti. Tipujete správne, reč je o pani učiteľkách zo škôlky. Naše deti ich milujú, lebo – budem citovať: „Majú dlhé vlasy a sú krásne!“

Veľký potlesk pre pani učiteľky, minimálne taký, ako ich máte radi.

Určité veci zažijeme iba s deťmi a doslova by som povedala, že sme vďaka nim objavili aj úplne nové zákonitosti. Napríklad, že káva, ktorou vás obleje dieťa, vás zaručene preberie rýchlejšie, ako tá, ktorú ste si stihli pokojne vypiť.

A potom tie ich krásne úprimnosti. Určite ich máte celú zbierku.

„Mami, ja ťa milujem! Ja ťa nikdy neopustím! Ja aj keď sa vydám, tak sem donesiem aj môjho manžela a zostaneme tu s tebou bývať!“

„A ešte aj keď budeš stará, škaredá a zomrieš, tak tu budeme bývať ďalej.“

Pri dcére som pochopila význam slov „láska až za hrob“.

Samozrejme, nie vždy je to takto krásne. Koľkokrát prichádzame o hlas, lebo musíme neustále pripomínať a vysvetľovať: „Zlato, nebi to dieťaťko lopatkou po hlave! Zase sa pri tom spotíš a prechladneš!“ ???;-)

Aké šťastie, že existuje škôlka! A v nej pani učiteľky, ktoré zvládnu nielen moje dve deti, ale pokojne aj dvadsať a ešte s úsmevom na perách. A nielen to, ešte im aj pripravujú pestrý program aj teraz túto rozlúčku a všetci sme sa vďaka ich aktivitám mohli posunúť ďalej. Deti sa učili byť pár chvíľ bez nás. My bez nich. A boli aj slzičky. Nevie, ako vy, ale ja som v prvý deň škôlky prerevala celé dopoludnie. Dieťa? Ani náhodou. Vbehla dnu a už jej nebolo. Len ja som sa zviezla na lavičku a čakala ako Forrest Gump. A popoludní zase nechcela ísť domov. Ani za svet! Ale časom aj tam prišli slzičky. Aspoň nejaká spravodlivosť je na tom svete!

Vďaka škôlke sme si znova našli čas, aby sme sa povenovali aj sebe. A umožnila nám to aj naša skvelá Zitka, ktorá sa za nás postarala o naše deti aj v tých najmenej príjemných chvíľach, za čo si zaslúži obrovský potlesk. A mala čo robiť, lebo aj v kuchyni sa varí dobre a teda bolo stále „čo“ riešiť.

Vďaka všetkým týmto skvelým ľuďom sa mohli naše deti realizovať v škôlke a my v práci. A potom prišla korona. Mnohí z nás sa zrazu stali expertmi na online komunitu a multitasking. Pani zástupkyňa aj na legislatívu a pridruženú byrokráciu, čo pri tých častých zmenách nebolo jednoduché, klobúk dolu!

Ale nakoniec sme to všetci zvládli a zvládneme aj to, čo príde teraz. Pani učiteľky si budú zvykať na nové deti, naše deti na novú školu a my s nimi na ich všetky nové úlohy a všetko to prvé... prvé písmenka, prvé čísla, prvé čítanie, písanie, prvé lásky...

A prvé statusy na facebooku! Už sa na to veľmi tešíme!

Tak ideme ďalej?

Jana Timková

Základná umelecká škola v Brusne

V prvých mesiacoch už skončeného školského roka 2021/2022 sme sa v umeleckej škole dohodli, že urobíme tematický barokový koncert. Názov barok má nejasný pôvod. Podľa niektorých vznikol z portugalského slova „barocco“ (čo znamená „perla nepravidelného tvaru“), iní ho odvodzujú od mena talianskeho maliara Federica Barocciho. Spočiatku označoval akoby „zlý vkus“, pretože vyumelkovaný a prehnaný

nový umelecký smer vyvolával v ľuďoch dojem nevkusy. Obdobie baroka postupne ovplyvnilo každú formu umenia, vrátane architektúry, literatúry, maliarstva, sochárstva, tanca a samozrejme aj hudby. V barokovom štýle dominuje slávnosť, majestátnosť, veľkoleposť. V architektúre nájdeme veľké budovy, zdobené sochami, fontánami, stĺporadiami, zrkadlovými stenami, klenutými stropmi, vo vnútri zariadené ťažkým majestátnym nábytkom, vykladaným striebrom, bronzom a veľmi obľúbeným zlatom. Móda je zatážená na drahé, luxusné látky, ako hodváb, zamat a satén.

So žiakmi hudobného odboru sme vybrali vhodné skladby z tohto obdobia a na hodinách hry na hudobný nástroj sme sa im začali venovať. Dokonca niekoľko dievčat sa s pani učiteľkou Naďou Kurbatovou stretávalo pri tvorbe záverečného barokového tanca. Koncert sme plánovali na november, ale neustále zatváranie tried a „covidová pozitivita“ žiakov aj pedagógov odsunuli konanie koncertu na neurčito. Po ukladnutí situácie a uvoľnení opatrení sme si určili nový termín – 28. apríl v sále Kultúrneho domu v Brusne a neskôr sme doplnili 13. jún v Dome služieb v Nemeckej.

Odvážny cieľ – vtiahnuť divákov do histórie – vyžadoval nielen výbornú prípravu hudobných čísel, ale aj zabezpečenie

kulís, zháňanie kostýmov, úpravu účesov, barokové parochne, kvalitné ozvučenie a úplné sústredenie všetkých účinkujúcich. Súčasťou bola aj výstava prác žiakov výtvarného odboru z elokovaného pracoviska Nemecká, inšpirovaných barokovými umelcami. Žiaci pracovali technikou maľby, koláže, počítačovou grafikou, ich oči boli stvárnené aj barokové stavby na Slovensku.

Príjemne nás prekvapilo publikum oboch koncertov – v prvom rade svojou účasťou, lebo medzi poslucháčmi neseďeli len rodičia a príbuzní vystupujúcich detí. Na koncert sa prišli pozrieť kamaráti a učitelia žiakov, súrodenci, príbuzní a časť publika tvorili diváci, ktorí videli náš plagát a chceli si vypočuť aj koncert.

Najväčšou odmenou a poďakovaním pre nás, účinkujúcich, boli pozitívne reakcie publika hneď po koncertoch. Požiadala som aj kolegov o ich zhodnotenie koncertu, príkladám reakcie rodičov z facebookovej pošty a z publika som oslovila o zhodnotenie nášho výkonu Moniku Zázrivcovú (lebo viem, že neodmietne ;-)).

„Myslím si, že sme vytvorili pre naše deti neskutočný zážitok! Možno od tohoto koncertu budú inak vnímať klasickú

hudbu a lepšie jej budú rozumieť. Určite sme niekde posunuli aj dospelých, aj tých, čo majú ďaleko k hudobnému umeniu. Podarilo sa nám vytvoriť čarovnú atmosféru. Mala som veľmi dobré recenzie, v ktorých boli vyzdvihnuté veľmi zaujímavé informácie, ktoré sa ľudia na koncerte dozvedeli, krásne hudobné čísla, úžasné kostýmy. Presne to, čo som vlastne chcela počuť... a veľa poďakovaní, že zachováваме kultúru a vedieme k tomu aj deti.” (Nad'a Kurbatová, učiteľka)

Pani učiteľka Zuzana Müllerová: „Môj pocit a pohľad... eufóriu z toho vystúpenia som pociťovala ešte na druhý deň. Odmenou mi boli usmiate tváričky detí, rodičov, aj divákov, z hľadiska sršala veľmi pozitívna atmosféra, ohlasy boli priaznivé, pozitívne. Vynaložené úsilie nevyšlo na zmar, ba priam naopak, vzniklo z neho jedno ucelené umelecké dielo”.

„Bolo to ako v dávnej rozprávke, vkusné vystúpenie, naozaj veľmi pekný zážitok... Program sa nám veľmi páčil, po dlhej dobe sme sa kultúrne vyžili... Vystúpenie bolo veľmi pekné a mali by ste v tomto štýle pokračovať... Ten koncert bol super nápad, krásne to bolo, aj vy (pani učiteľka Lenka) ste boli krásna... Ahoj, ďakujem Ti z celého srdca, že si mi dieťa až domov doviezla a ďakujeme za perfektný program, naozaj krásna práca.” (z reakcií rodičov)

„Po takmer dvoch pandemických rokoch som sa na koncert žiakov a pedagógov našej ZUŠ tešila, o to viac, že v ňom mala – v tanečnom čísle – vystúpiť aj moja neter. Kvôli pracovným povinnostiam som meškala a na koncert som prišla až po jeho prvej tretine. Na základe oznamu v predchádzajúcom

číisle Čipkárskych zvestí som vedela, že máme očakávať nejaké prekvapenie, ale nevedela som si presne predstaviť aké. A veruže to (iste nielen pre mňa) prekvapenie bolo... A veľmi príjemné! Nebol to taký úplne bežný, tradičný koncert, kde sa pred jednotlivými vystupmi zvykne ohlásiť kto bude čo hrať, spievať, tancovať. Zjednocujúcim prvkom tohto koncertu bol barok a tomu zodpovedali okrem výberu skladieb, piesní a tancov aj dobové kostýmy, v ktorých boli oblečení takmer všetci účinkujúci (vrátane pedagógov) a tiež úprava celého javiska tak, aby to pripomínalo interiér barokového paláca. A veruže sme sa aj cítili ako na dvore Márie Terézie. Osobne sa mi páčilo aj to, že v jednotlivých moderátorských vstupoch sme sa dozvedeli dosť informácií týkajúcich sa tohto hudobného slohu ako aj skladateľov, ktorí v tomto období tvorili. Milo ma prekvapilo aj naaranžovanie prác žiakov výtvarného odboru na maliarskych stojanoch pred vstupom do koncertnej sály. Ich diela tiež hýrili kreativitou a rôznymi technikami, spomedzi ktorých ma najviac zaujali autoportréty na spôsob koláže ako variácie na obraz Johanna Vermeera Dievča s perlovou náušnicou.

Klobúk dolu pred všetkými, ktorí sa na organizácii a réžii tohto netradičného koncertu a súbežnej výstavy výtvarných diel podieľali a vďaka všetkým účinkujúcim i výtvarníkom, ktorí 28. apríla potešili naše uši, oči a duše. Prajeme všetkým dostatok tvorivých nápadov aj do budúcnosti.” (Monika Zárvicová)

Lenka Longauerová

Jednota dôchodcov v Brusne

Miestna organizácia v druhom štvrtroku tohto roka rozbehla svoju činnosť výročnou členskou schôdzou v mesiaci apríl, na ktorej sme vyhodnotili našu činnosť za uplynulé štyri roky. Naša práca bola ochudobnená o dva roky zákazom stretávania sa v súvislosti s pandemiou. Boli sme veľmi radi, keď sa miestnosť zaplnila známymi tvármi. Pretože sa zvýšil počet členov, doplnili sme voľbou výbor organizácie o dve členky: Máriu Piliarovú a Ivetu Kubusovú. Ďakujeme za účasť a aj príhovor pánovi starostovi Jozefovi Šimečkovovi a pánovi farárovi Marekovi Veverkovi. Pozdraviť nás prišli aj žiaci ZUŠ v Brusne tanečnou rozprávkou.

Za pomoc s prípravou občerstvenia ďakujeme ochotným pracovníckam školskej jedálne ZŠ s MŠ v Brusne.

Varenie Čipkárskeho. 21. mája sme sa aj my zapojili do varenia Čipkárskeho. Družstvo tvorili Iveta Kubusová, Jaroslav Cok, Anna Chamková a Kamil Uhrík.

Stretnutie v Medzibrode. Okresná organizácia Jednoty dôchodcov v Banskej Bystrici pozvala svojich členov dňa 8. apríla 2022 na tradičné stretnutie do Medzibrodu. Srdečne sme sa tam zväčali so svojimi známymi z celého okresu. Zišlo sa nás 150. Okrem oficiálneho programu za účasti predsedu KO JD Jána Hlaváča, tajomníka OO JD Jána Kišíka a starostu obce Pavla Svetlíka, nás potešili krásnym programom žiaci základnej školy. Rozveselili celé osadenstvo svojím tancom s koláčikmi. Nedali sa zahanbiť ani dôchodcovia z Banskej Bystrice, ktorí predviedli nacvičené tance a pozvali do tanca aj ostatných. Táto celookresná akcia je vždy vydarená, poteší oko a aj zdvihne náladu.

Varenie guláša v Hronseku. Organizácia Jednoty dôchodcov Badín pozvala ostatné organizácie dôchodcov na nultý ročník varenia gulášu v prírode. Súťaž sa konala 10. júna 2022 v Hronseku. Prihlásili sa štyri družstvá kuchárov: Badín, Harmanec, Hronsek a Brusno (naše družstvo tvorili: Karol Uhrík, Kamil Uhrík, Ivan Lupták a Anna Chamková). Keďže bolo krásne počasie, stretlo sa nás okolo 100 – 150 účastníkov. Varilo sa v kotlíkoch od 9:00 hod. a nechýbal ani sprievodný program, s ktorým nás oboznámila Marta Haviarová. Po oficiálnych pozdravoch sa začal veselý program. Vystúpili v ňom: spevácka skupina mužov v krojoch „Javory“ z Badína, ktorí zaspievali staršie a známejšie ľudové piesne, ďalej spevácka skupina žien „Hronsečianka“ s nádhernými slovenskými piesňami. Keď zhasol oheň pod kotlíkmi a šírila sa

vôňa guláša, porota ich ohodnotila a udelila nasledovné miesta: na prvom mieste sa umiestnilo družstvo z Hronseku, Brusno obsadilo druhé miesto, na treťom boli domáci z Badína a štvrté miesto patrilo Harmancu. Ďakujeme našim členom za vzornú reprezentáciu, lebo si naozaj to druhé miesto zaslúžili (ak nie aj prvé). Po naplnení hladných žalúdkov začala vyhrávať kapela Dušana Ryboša zo Zvolena. Zahrala nám skladby našich mladých rokov. Zaspievali sme si a tí, ktorých ešte dobre nesú nohy, si aj zatancovali. Krásny deň skončil asi o 17:00 hodine.

Ďakujeme organizátorom za vydarený nultý ročník súťaže o najlepšiu guláš. Prajeme si, aby sa táto akcia stala každoročnou a takou veselou ako bola táto.

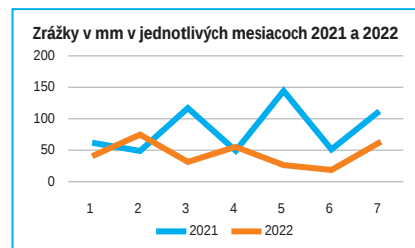
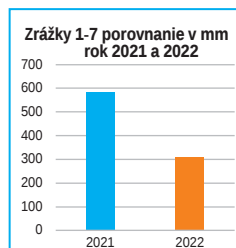
Zdenka Bakšová, Elena Kováčiková

Prepáčte mi ten názov ako z románu. Ale veď život je tak trochu ako (dobrý) román. Prekvapí nás, keď to najmenej čakáme. Nikdy som si nemyslel, že niekedy budeme v našich zemepisných šírkach tak túžobne hľadiť na oblohu v nádeji, či sa neobjaví aspoň jeden tmavý mráčik, z ktorého by mohlo zapršať. A miesto neho vidím len samé biele barančky, krásne rozfúkané biele závoje a čipky... Ba dokonca biely obláčikový výkričník! Akoby nás už samo nebo upozorňovalo na to, že niečo nie je v poriadku. Tridsaťstupňové horúčavy a povievajúci vetrík vysušajú naše polia, záhrady a trávniky

Prehľad zrážok v mm Brusno (1mm = 1 liter na m ²)								
ROK/ mesiac	1	2	3	4	5	6	7	Celkom
2021	61,9	48,8	117,1	49,1	144,3	51,2	112,1	584,5
2022	40,4	74,8	31,5	55,3	26,4	18,6	58,4	305,4

a ak ich nepolejeme, nebude úrody, ani kvetov a zelené trávniky sa zmenia na žltkavé trsy, v ktorých budú zelené len tie najodolnejšie buriny. Dážď sme vždy brali ako samozrejmosť. Voda sa vyparí a spadne zasa dolu na zem, naplní potôčky, rieky, moria a zasa sa vyparuje, aby mohla spadnúť. Kolobeh vody v prírode. Zákon, na ktorý sme si privykli, akoby zrazu nefungoval. Áno, aj v minulosti boli suché obdobia, ale aby za jar a leto spadlo toľko málo vlhky ako v tomto roku, to si nepamätajú ani najstarší... Zaráža hlavne to, že v miestach, kde nezvyklo pršať v minulosti, dnes dážď nechýba a v miestach, kde v minulosti pršievalo, je dnes sucho. Zaujímalo ma, koľko zrážok padlo v tomto roku v Brusne a ako je to v porovnaní s vlaňajším rokom, ktorý sa mi zdal z hľadiska zrážok normálny. Tu sú dáta, ktoré nám dal k dispozícii Ing. Ľuboš Hláčik, ktorý obsluhuje merač zrážok pre SHMÚ v Brusne.

Čo k tomu dodať? Možno len: „Do skorého zapršania, priatelia!“

Ján Vaník

Kúpele BRUSNO

15. ročník muzikálového festivalu v Kúpeľoch Brusno – TERASA MUZIKÁLOVEJ SLÁVY JOZEFA BEDNÁRIKA – 20. augusta 2022

Muzikálový festival Jozefa Bednárika patrí už automaticky k obľúbeným letným hudobným, možno pokojne povedať, česko-slovenským akciám. Počas predchádzajúcich ročníkov si totiž vytvoril kredit hudobného sviatku, kde sa schádzajú milovníci príjemných melódií zo Slovenska i z Česka. Práve oni vytvárajú nezameniteľnú atmosféru na festivalovej Terasy muzikálovej slávy Jozefa Bednárika v Kúpeľoch Brusno. Práve pre priam až domácku atmosféru, kde sa stiera bariéra medzi hľadiskom a javiskom, si účasť na tejto akcii nevedia vynachváliť ani účinkujúci.

Aj v tomto roku sa na festivale stretnú mnohé rešpektované herecké a muzikálové osobnosti, ktoré akcii dodávajú punc najvyššej exkluzivity. Festival je zameraný na muzikálovú, divadelnú a filmovú hudbu, no nevyhýba sa ani kabaretu či šansónu. Podujatie je zároveň prehliadkou toho najlepšieho, čo sa v uplynulom období zrodilo na slovenskej či českej scéne. Muzikálový festival Jozefa Bednárika je výnimočný aj tým, že divákovi poskytuje jedinečnú možnosť bezprostredného kontaktu s umelcami a tvorcami.

Medzi účinkujúcimi zažiarí banskobystričský rodák a jedna z najväčších muzikálových osobností pražských scén Marián Vojtko. Po prvýkrát si na terase vypočujeme šansónový koncert v podaní šarmantnej Svätlany Nálepkovéj. Lahôdkou bude dozaista aj komponovaný koncert, zostavený zo známych piesní legendárneho

muzikálu Na skle maľované. Naštudovali sme a uvedieme ho ako poctu k nedožitým osemdesiatinám majstra Dočolomanského.

Súčasťou festivalového programu budú:

- **TALENTY:** koncert žiakov odboru „hudobno-dramatické umenie“ Konzervatória J. L. Bellu v Banskej Bystrici.
- **Michal Dočolomanský 80 – MAĽOVANÝ NA SKLE:** komponovaný festivalový koncert v réžii Jaroslava Moravčíka.
- **ŠANSÓNY SPOD ORLOJA:** Svätlana Nálepková.
- **SLÁVNOSTNÝ CEREMONIÁL** – Galaprogram s odovzdávaním ocenení Brusnianska Brusnica a Tabuľa muzikálovej slávy: Ján Slezák, Gabriela Očkajová, Peter Krivý, Matej Lacko, Michaela Nosková, Nikola Ďuricová, Petra Peterová, Peter Paleček a ďalší.
- **HVIEZDY:** Marián Vojtko a jeho hostia.

Ján Kubiš

Svätlana Nálepková

Marián Vojtko

16:00 - TALENTY - koncert žiakov odboru Hudobno dramatické umenie Konzervatória J.L. Bellu Banská Bystrica

17:00 - MICHAL DOČOLOMANSKÝ 80 MAĽOVANÝ NA SKLE komponovaný spomienkový koncert

18:30 - ŠANSÓNY SPOD ORLOJA Svetlana Nálepková

19:45 - SLÁVNOSTNÝ CEREMONIÁL Galaprogram s odovzdávaním ocenení Brusnianska Brusnica a Tabule muzikálovej slávy

21:00 - HVIEZDY Marián Vojtko a jeho hostia

klub priateľov muzikálu BLUEMARK PRODUCTION Kúpele BRUSNO

realizované s finančným príspevkom OBEC BRUSNO

15. ROČNÍK MUZIKÁLOVÝ FESTIVAL®

JOZEFA BEDNÁRIKA 2022

20. august - od 16⁰⁰ KÚPELE BRUSNO
TERASA MUZIKÁLOVEJ SLÁVY JOZEFA BEDNÁRIKA

odborný garant - Ján GREŠŠO hudobný garant - Zdeněk BARTÁK

info: 045 222 1 333 • muzikalovyfestival.sk

vstupenky na: ticketportal.sk

OTVORILI SME NOVÚ ESTETICKÚ KLINIKU A PRIVÁTNE WELLNESS

Kúpele BRUSNO

- » KOZMETIKA
- » KADERNÍCTVO
- » MANIKÚRA · PEDIKÚRA
- » MASÁŽE

Tvárové a telové rituály

- » FYZIOTERAPIA
- » FITNESS

- » ESTETICKÁ KLINIKA

Icoone, Vanquish Me, InBody

- » PRIVÁTNE WELLNES

Parná sauna, Fínska sauna, Vínny/pivný kúpeľ

OBJEDNAŤ SA MÔŽETE

telefonicky: 0910 83 83 12 alebo e-mailom: kozmetika@kupelebrusno.sk

Po cestách i necestách

Izrael (Tel Aviv, Betlehem, Jeruzalem, hora Tábor, Nazaret, Genezaretské jazero, Kafarnaum, Betánia, Jericho, Mŕtve more, Jaffa)

Pohľad z okna na ranný Betlehem

Ak dostanete od blízkych na okrúhle výročie ako darček zájazd, určite vás to poteší. A ak je to nejaká atraktívna destinácia, tak to poteší dvojnásobne. Samozrejme, potešilo to aj nás s manželkou, veď vidieť Jeruzalem, Betlehem, Haifu, Tel Aviv, či vykúpať sa v Mŕtvom mori, na to sa nedá netešiť. Jediným problémom bola pandemická situácia, takže sa zájazd z jari 2021 presunul na jar 2022.

Vybrali sme si termín od 3. do 10. apríla. V nedeľu, 3. apríla, nás naše deti zaviezli autom do Bratislavy, kde sme nasadli na autobus našej cestovnej kancelárie smer letisko Viedeň. Privítal nás sprievodca, ktorý nám okrem iného rozdal biele rozpoznávacie šatky a informoval nás o tom, že nás malo ísť 51, no niektorí neprešli PCR testami, a tak nás je len 40. Z Viedne sme odlietali s miernym meškaním, asi o 20:50 hod., a už nás bolo len 38. Dvoch našich nepustili do lietadla, lebo neboli očkovaní proti covidu, hoci od 1. apríla 2022 to, podľa informácií od cestovnej kancelárie, pre vstup do Izraela ani nebolo potrebné.

V Tel Avive sme pristáli po polnoci miestneho času (časový posun +1 hodina). Na letisku sme sa po príchode zaregistrovali pre vstup do Izraela v automatických termináloch (niektoré fungovali aj v ruštine). Oskenovali sme si stranu s fotografiou v pase a šli sme na povinné PCR covid testy. V noci o jednej nám bolo k dispozícii 77 odberných miest, takže o chvíľu sme mali za tým, aj keď odbery to boli zaujímavé. Najprv sa nám pošpárali tyčinkou okolo ľavej mandle a než sme sa spamätali, už sme mali tú istú tyčinku v ľavej nosnej dierke. Na pravú mandľu a pravú nosnú dierku použili, našťastie, novú tyčinku. A urobili to s takou rýchlosťou, až sme pochybovali o tom, či takýmto rýchloodberom dokážu covid vôbec odhaliť, no udalosti najbližších dní nám ukázali, že sme sa mýlili. Výsledky testov mali poslať SMS-kou nášmu sprievodcovi na druhý deň. Nastúpili sme na pripravený autobus a sprievodca nám predstavil nášho moslimského šóféra so zaujímavým menom – Džihád. Nocou sme sa pohli smer Betlehem. V autobuse sme sa od nášho sprievodcu dozvedeli, že Tel Aviv je asi 400-tisícové mesto. Asi 96% obyvateľov sú Židia, 3% arabskí moslimovia a asi 1% tvoria kresťania. Vzniklo len v roku 1910 ako predmestie starobylého prístavného mesta Jaffa. No počas niekoľkých rokov sa rozrástlo natol'ko, že dnes je Jaffa jednou z jeho štvrtí (spojili sa v roku 1950 pod názvom Tel Aviv – Jaffa, no dnes sa na to už zabúda). Prešli sme okrajom Jeruzalema a **blížili sme sa k Betlehemu**. Check point, ktorým sme chceli vojsť do Betlehema bol ale v noci zatvorený, tak sme sa museli otočiť a ísť okľukou. V Betleheme sme sa ubytovali v hoteli Betlehem Star, umiestnenom na kopci. Z našej izby na siedmom poschodí sme sa kochali nádherným výhľadom na nočný Betlehem. Po tretej hodine rannej sme sa dostali do postele.

V pondelok nás zobudil telefónom o 9:00 hod. O pol desiatej sme raňajkovali v reštaurácii o poschodie vyššie, odkiaľ sme mali krásny celokruhový výhľad na celý Betlehem. Po raňajkách sme nasadli do autobusu a náš sprievodca nám rozdal guide (my sme to volali gajdy) – maličké rádiá so

slúchadlami, ktoré si zavesíte na krk a počujete všetko, čo sprievodca vysvetľuje. Má to aj tú výhodu, že keď začnete strácať signál, viete, že sa vzdalujete od skupiny skôr, ako sa stratíte. Autobus nás dopravil na Pole pastierov (Beit Sahur). Podľa tradície je Pole pastierov miesto, kde pastieri prijali od anjelov posolstvo o narodení Ježiša Krista. Pozreli sme si nejaké jaskyne, kde pastieri už pred dvetisíc (a viac) rokmi na noc ukrývali svoje stáda oviec a kôz. Na záver sme sa odfotili s ovečkou, ktorú nám rád požičal pastierik za 2 doláre. Potom sme sa autobusom presunuli do zaujímavého obchodu so suvenírmi. Majiteľ je vraj honorárnym konzulom SR v Palestíne. Dávali nám tam neuveriteľné zľavy. Po nákupe sme si urobili malú prestávku na kávu a džúz z čerstvých pomarančov. Napísali sme aj nejaké pohľadnice domov (do Brusna prišli až 31. mája). Potom sme sa presunuli do Baziliky Narodenia. Ochránkar pred bazilikou sa nás pýtal, odkiaľ sme a keď sa dozvedel, že sme s Slováci, vytiahol mobil a pochválil sa nám selfíčkom s naším bývalým prezidentom Kiskom. Do baziliky sa vchádza cez Bránu pokory, ktorá je vysoká iba 135 cm, takže sa každý musí poriadne skloniť, aby tadiaľ prešiel. Pozreli sme si komplex baziliky, vrátane jaskyne Narodenia so štrnásťcípou hviezdou, ktorá odkazuje na miesto narodenia Ježiša. Prehliadli sme si kaplnky sv. Kataríny, sv. Heleny, sv. Hieronyma a Pauly, ktoré sú súčasťou tohto komplexu. V Kaplnke Sv. Heleny sme mali sv. omšu s vianočnou liturgiou. Potom sme sa peši (je to blízko) presunuli do Jaskyne mlieka. Tu, podľa tradície, bývala sv. rodina po narodení Ježiška, pred útekem do Egypta. Súčasťou tejto jaskyne je aj príbytok z 1. storočia (nebol sprístupnený) a kaplnka, v ktorej sme našli výraznú slovenskú stopu. Na jej obnovu prispeli aj slovenskí veriaci. Okrem financií dali zhotoviť lavice a darovali kaplnke ikonu dojčiacej Panny Márie a kópiu gotickej sošky Panny Márie z Lendaku (so slovenským znakom). Je tu stála adorácia a sestričky sa tu nonstop modlia za dar dieťaťa pre bezdetné rodiny. Cestou k autobusu nás pristavovali miestni predavači suvenírov a núkali nám všetko možné. Autobusom sme sa presunuli do hotela. Po večeri sme boli unavení a ľahli sme si spať. No zaspať sa nedalo, pretože z minaretu sa ozýval hlas muezzina. Moslimovia totiž práve slávili ramadán. Neskôr sme sa dozvedeli, že to nespieva naživo, že to majú nahraté a púšťajú to zo záznamu. Betlehem je zaujímavé mesto. Je vzdialené asi 10 km od Jeruzalema. Má okolo 30 tisíc obyvateľov (80% moslimov a 20% kresťanov) a je umiestnené na skalnatých vrškoch v nadmorskej výške okolo 770 m n. m. Výškovo je dosť členité, plné úzkych uličiek. Domy sú stavané väčšinou z kameňa alebo betónu, no aj tie betónové sú obložené krémovo žltým kamenným obkladom (väčšinou asi umelý kameň). A práve tento kameň, ako jednotiaci prvok, dodáva mestu zvláštny ráz. A aj keď domy, obchodíky, kostoly a mešity sú často nakopené na seba a zblízka by sa vám to mohlo zdať dosť chaotické, ako celok pôsobí usporiadane, exoticky a z našej hotelovej izby je naň nádherný pohľad. Skrátka, genius loci s veľkým G. A k duchu tohto miesta prispieva aj to, že na priečelí domu, zvyčajne nad vstupom, zvyknú mať vo fasáde umiestnené reliéfy. Kresťania

si tam dávajú najmä sv. Juraja, moslimovia nejaký citát z kóranu. Mesto je ekonomicky závislé od cestovného ruchu a pandémie tu narobila v tomto smere nemalé škody. Príležitostí na prácu asi veľa nie je a zamestnanie na Izraelskom území sťažuje aj skutočnosť, že Betlehem je z jeruzalemskej strany oddelený asi 8 metrovým múrom, takže ináč ako cez check pointy sa tam, ani odtiaľ, nedostanete. Veľkou výhodou miestneho obyvateľstva je veľká súdržnosť celej širokej rodiny, takže ak nemá niekto (alebo viacerí) z rodiny príjem, rodina ho (ich) podporí, a keď sa mu podarí zamestnať, podporuje zasa rodinu on.

Bazilika Narodenia v Betleheme

V utorok sme vstali o šiestej a o siedmej sme už sedeli v autobuse **a viezli sme sa do Jeruzalema**. Na check pointe nás kontrolovali. Vojak so samopalom vošiel do autobusu a prekontroloval nám pasy. Deň sme začali svätou omšou v Dome kvetov v Betfage s liturgiou Kvetnej nedele. Je to miesto, kde Ježiš nastúpil na osliatko pred vstupom do Jeruzalema. Potom sme si pozreli Kaplnku Nanebovstúpenia a pohli sme sa z Olivovej hory smerom dolu. Cestou sme si prezreli Kostol Pater Noster s textom modlitby *Otčenáš* snád' vo všetkých svetových rečiach, Kostol Dominus Flevit (Pán zaplakal),

Jeruzalem z Olivovej hory

Staré olivy v Getsemanskej záhrade

miesto, kde Pán Ježiš plakal nad Jeruzalemom. V Getsemanскеj záhrade sme obdivovali staré olivy, potom sme si prehliadli Baziliku Agónie (smrteľného zápasu Pána Ježiša) a Kostol hrobu Panny Márie, prešli údolím potoka Cedron (potok sme nevideli, vraj je v súčasnosti vedený kanálom popod zem) a Levou bránou (Štefanská brána alebo aj Ovcia brána) sme vošli do Jeruzalema. Prišli sme až k tretej zastávke krížovej cesty a tam sme si dali voľno na obed.

Trhová ulička v Jeruzaleme

Počas voľna sme sa, okrem iného, stihli poprechádzať na miestnom trhovisku a došli sme až po Damažskú bránu. Niečo malé sme zjedli a zapili džúsom z čerstvých grapefruitov. O 14:00 hod. sme sa vydali na krížovú cestu (Via Dolorosa), ktorú sme zakončili v bazilike Božieho hrobu. Tá stojí na mieste ukrižovania a sú tu umiestnené aj posledné zastavenia krížovej cesty. Zdržali sme sa tu dlhšie, navštívili sme Boží hrob, kde môže vojsť naraz len asi päť ľudí. Našťastie, ľudí bolo málo, takže sme dlho nečakali. Pri večeri v hoteli nám chýbali nejakí ľudia. Dozvedeli sme sa, že prišli výsledky PCR testov a piati museli zostať v karanténe. Všetko takí, ktorí pred pár týždňami prekonali covid a naše PCR testy ich neodhalili, izraelské však áno. Zostalo nás 33.

V stredu ráno sme sa autobusom dopravili do Ain Karem (aj Ejn Kerem – Viničný prameň). Je to zelené údolie (na rozdiel od Betlehama), miesto, kde Panna Mária navštívila Alžbetu. Chrám Navštívenia Panny Márie spravujú františkáni. Je pomerne nový a jeho architektom bol Antonio Barluzzi, ktorý toho vo Svätej zemi navrhol veľa (volali ho aj „architekt Svätej zeme“). Slávili sme tam sv. omšu s evanjeliom navštívenia Alžbety a na záver sme si zaspievali Magnificat. Text tejto oslavnej piesne v niekoľkých (vraj 24) jazykoch visí na múre pred chrámom. Našli sme tam aj slovenskú verziu. Potom sme sa pešo presunuli ku Kostolu sv. Jána Krstiteľa. Cestou sme si nabrali vody z prameňa stretnutia Panny Márie s Alžbetou, no miestni nás upozornili, že nie je pitná. Vraj sa tam dostalo niečo z blízkej nemocnice. Na nádvorí chrámu Jána Krstiteľa sme našli v rôznych jazykoch napísaný Benediktus. Kým sme stáli na nádvorí a čakali na vstup do chrámu, spustil sa poriadny vietor a museli sme si držať šiltovky. Vraj púštna búrka. Chrám sa rekonštruoval, všade samé lešenie. Po prehliadke chrámu sme nasadli na autobus a presunuli sme sa späť do Jeruzalema, na Sion. Zo Sionu je pekný výhľad na mesto (nie však až taký pekný ako z Olivovej hory). Vypočuli sme si výklad nášho sprievodcu, aby sme sa vedeli zorientovať, kde čo v meste je, a urobili sme si pár záberov. Potom sme prešli ku chrámu Petrovho zapretia. Prezreli sme si chrám aj historické väznice v jeho blízkosti. Zastavili sme sa v blízkej predajni suvenírov a niečo sme si na pamiatku kúpili. Presunuli sme sa do Večeradla, miesta poslednej večere. Je to horná sála dvojpodlažnej budovy. Na spodku je Dávidov hrob, posvätné miesto najmä pre židov, ktorí sa tam chodia modliť, aj keď kráľ Dávid bol s najväčšou pravdepodobnosťou pochovaný niekde inde a toto miesto sa uctieva len od križiackych čias. K Dávidovej krypte vstupujú z jednej

Dávidov hrob

strany muži a z druhej ženy, takže sa navzájom nevidia, pričom muži musia mať prikrývku hlavy. Na tento účel sú tam jednorazové prikrývky, jarmulky (kipa), ktoré potom zostanú návštevníkovi ako suvení. Potom sme prešli opäť pešo ku Bazilike Nanebovzatia Panny Márie, ale pre prebiehajúce rekonštrukčné práce sme sa dnu nedostali, a tak sme sa presunuli do ortodoxnej židovskej časti Jeruzalema. Tam sme si dali prestávku na kávičku, počas ktorej sme si stihli pozrieť Cardo. Je to starobylá hlavná ulica z rímskych a byzantských čias. Objavili ju pri vykopávkach v roku 1967, zrekonštruovali a teraz je hmatateľnou súčasťou histórie Jeruzalema. Je niekoľko metrov pod okolitým terénom a schádza sa ku nej po schodoch. Sú tam zaujímavé obchodíky a galérie. My sme sa tu stretli s veľkou skupinou českých turistov, ktorí tu boli s rovnakou cestovnou kanceláriou ako my. Stihli sme aj kávičku s koláčikom a pozorovali sme pritom skupinku židovských chlapcov – tínedžerov (asi školský výlet) v bielych tričkách s nápismi, ako na námestí spievajú a tancujú dokola s izraelskou vlajkou. To sa inde vo svete nevidí. Prestávka sa nám skončila a my sme sa cez detektory kovov presunuli pred Múr nárekov. Pre Židov je to najposvätejšie miesto a pojem Múr nárekov nepoužívajú. Nazývajú ho Západný múr. Tu platia podobné pravidlá ako pri Dávidovom hrobe. Ženy a muži osobitne a muži s prikrývkami hlavy. Mali sme možnosť pomodliť sa pri Múre i vložiť tam nejakú napísanú prosbu. Pri Múre nárekov bolo veľa ortodoxných Židov. V dlhých čiernych kabátoch (pri teplote 28°C) s čiernym klobúkom (pod tým vraj majú ešte jarmulku), s bokombradami,

Múr nárekov

z ktorých majú spustené dlhé lokne (pajesy). Modlia sa pri Múre a niektorí sa pri tom kníšu (modlia sa celým telom, nielen dušou). Jarmulky a lokničky nosia už aj malí chlapci. Takisto čierne nohavice a biele košeľe. Odmalička sa priúčajú práci. Majú svoje povinnosti v rodine, a ak má rodina obchodík, pomáhajú napríklad s nosením tovaru. Múr nárekov je z druhej strany súčasťou Chrámovej hory, ktorú spravujú moslimovia. Na Chrámovú horu sme sa ale nedostali. Bol ramadán a vtedy vraj turistov na Chrámovú horu nepúšťajú, aby nerušili pri modlitbách. A tak sme Skalný dóm ani mešitu

Al-Aksa nevideli. Unavení, ale spokojní sme sa pobrali k autobusu. Jeruzalem má podobného ducha aj architektonický vzhľad ako Betlehem. Samozrejme, je oveľa väčší, majestätnejší, s hradbami a trochu širšími ulicami (a menej obúchanými autami). Má asi milión obyvateľov a čo je zaujímavé, za svoje hlavné mesto ho považuje ako Palestína, tak aj Izrael. Pritom väčšina sveta stále uznáva ako hlavné mesto Izraela Tel Aviv.

Vo štvrtok sme si privstali, lebo nás čakala cesta na horu Tábor a do Nazareta. O 6:00 hod. sme už sedeli v autobuse. Pred Tel Avivom sme odbočili na Haifu. Zmenil sa aj vzhľad krajiny, Skalnaté vršky Betlehema vystriedali lesy s cypruškami, až sme napokon prišli do údolia, ktoré už na prvý pohľad vyzeralo úrodne. Dokvitajúca repka, obilie v klasoch, fóliovníky s banánovníkmi a rôzne ovocné sady, ktoré sa mi ani nepodarilo identifikovať. Skrátka, požehnaný kraj. V Haife sme sa dlho nezdržali. Visuté bahájske záhrady sme

Bahájske záhrady v Haife z autobusu

si pozreli len z autobusu. Náš šofér Džihád urobil na kruhovom objazde jeden okruh navyše, aby tie záhrady videli všetci, my sme mu zatlieskali a bolo po prehliadke. Haifa je významný stredomorský prístav, tretie najväčšie mesto Izraela. Je univerzitným mestom a v mieri tu žijú Židia, moslimovia, kresťania, drúzi i bahájsi. Žiadne múry, žiadne nepokoje. Po krátkej zastávke a prehliadke chrámu na Karmeli sme pokračovali v ceste na horu Tábor. Na vrch hory sme sa z parkoviska pod horou nechali vyviezť taxíkmi za 9 dolárov na osobu, lebo nás tlačil čas. O 11:00 hod. sme mali na hore v Bazilike Premenenia Pána sv. omšu. Omša bola s čítaním Premenenia Pána. Po omši sme si prezreli baziliku a okolie. Oželeli sme spiatocné lístky na taxík a dolu na parkovisko sme sa vybrali peši. Ponad hlavy nám pritom lietali paraglajdisti a v diaľke na zemi bolo vidno vzducholod'. Nasadli sme do autobusu a zamierili do Kány. V Káne sme si dali niečo proti hladu a smädu a k tomu dobrú, silnú kávu. Nakúpili sme nejaké suveníry a ochutnali sladké svadobné víno. V kostole v Káne sme si obnovili manželské sľuby. Pekná slávnosť pre 11 manželských párov. Dostali sme k tomu aj pamätný list. Z diaľky sme si pozreli Kostol sv. Bartolomeja, ktorý sa tu narodil a pobrali sme sa ďalej. Po príchode do Nazareta sme sa hneď ubytovali v hoteli Galilee. Z okna sme v diaľke videli vrchol veže Kostola Zvestovania, čo bolo v poriadnom kontraste so stavebným neporiadkom pod oknom. Aj napriek tomuto neporiadku pôsobil na mňa Nazaret trochu európskejšie ako Jeruzalem a Betlehem. Dokonca som si nevšimol na strechách budov ani barely na vodu, ktoré mi tak udierali do očí v Jeruzaleme a Betleheme. Po ubytovaní sme sa pobrali na prehliadku chrámoveho komplexu Baziliky Zvestovania. Na nádvorí nás zaujali rôzne podoby Panny Márie, tak ako ju uctievali rôzne národy. Našli sme aj tú našu. V Kostole sv. Jozefa, ktorý je súčasťou komplexu, sme objavili dva obetné stoly, ktoré sú darom veriacich z ČSR (asi z roku 1929). V areáli rástol aj nádherný obrovský fikus. Nešlo mi do hlavy, ako tento krásny strom s plodmi môže byť ten istý druh,

Fikus v areáli Baziliky Zvestovania v Nazarete

ktorý si pestujeme doma v obývačke. Žiaľ chrámy o 17:00 hod. zatvárali, a tak sme dokončenie prehliadky nechali na ďalší deň. V hoteli sme sa v pokoji navečerali a večer nás čakala adorácia v Bazilike Zvestovania. Bola asi hodinová, s procesiou, a bol to krásny duchovný zážitok na mieste kde sa Slovo Telom stalo. Asi aj preto, že sme niektorých našich blízkych v duchu preniesli do Nazareta.

Bazilika Zvestovania v Nazarete

V piatok ráno sme si ešte pozreli Baziliku Zvestovania a dom Božej matky za denného svetla, a potom sme sa autobusom vybrali **smer Genezaretské jazero** (Galilejské, Tibe-riánske more). Je to najnižšie položené sladkovodné jazero na svete (asi 210 m pod m.). Je dlhé asi 21 km, široké 13 km a hlboké 43 m. Z tohto prostredia pochádzali apoštoli Peter, Ondrej, Ján a Jakub. Na brehu jazera sme navštívili miesto Tabghu – chrám Rozmnoženia chleba a rýb. Je to miesto,

ktoré nám pripomína zázračný rybolov apoštolov, keď sa im Pán Ježiš zjavil po svojom zmŕtvychvstaní. Potom sme si ešte prehliadli Kostol Primátu sv. Petra a prešli do **Kafarnauma**. Pozreli sme si pozostatky synagógy zo 4. storočia a chrám – Dom sv. Petra. Ak sme doteraz všade videli len svetlé horniny (asi pieskovce a vápence), v okolí Kafarnauma sa to zmenilo na tmavý bazalt. V parku na stromoch sme objavili zelené papagáje. Potom sme sa vyviezli na Horu blahoslavenstiev a pozreli sme si Chrám blahoslavenstiev. V parku pri chráme boli živé ploty z čínskych ruží. Nekvitli nejako masívne, ale bola to exotika. Čas pokročil a my sme začínali byť hladní. Podľa programu nás čakal zaujímavý obed – Petrova ryba. No zostali sme zaskočení, keď sme prišli na miesto, kde z našej cestovnej kancelárie chodia tradične na rybu. Bolo zatvorené. Situáciu nakoniec zachránil náš šofér Džihád. Obvolal nejaké miestne podniky a rybu sme nakoniec ochutnali., dokonca bola kôšer. Potom sme sa údolím Jordánu dostali až do miesta Yardenit. Tu sme si obnovili krstné sľuby. Omočili sme sa v Jordáne a pripomenuli sme si svoj krst. Do nášho hotela v Betleheme sme sa vrátili inou cestou. Zatiaľ čo deň predtým sme cestovali úrodným krajom popri Stredozemnom mori, dnešná cesta späť viedla vnútrozemím, suchším krajom pastierov oviec a kôz, kde-tu maximálne nejaké datle. V zasaďačke nášho hotela sme mali sv. omšu a požehnanie predmetov a ružencov, ktoré si prinesieme domov.

V sobotu sme začali svoju cestu presunom do Betánie.

Betánia je od Jeruzalema oddelená múrom a zjavne tu nemajú kde vyvážať odpad. Ten sa kopí v jej okolí a neviem si predstaviť ako tu lietajú plastové vrecká, keď zaľúka vietor. V chráme Sv. Lazara sme slávili sv. omšu s čítaním o Lazarovom vzkriesení. Potom sme navštívili Lazarov hrob. Ten dnes patrí moslimom a platí sa tam vstupné. Cestou k autobusu sme si kúpili nardový a myrhový olej a potom sme už opustili Betániu **smer Jericho**. Cestou ubúdalo zelene a pribúdalo piesku a skál. Prechádzali sme Júdskou púšťou. Keď sme sa

Júdska púšť

zastavili, aby sme si vyšli na vyhlídku a urobili si pár záberov, zrazu bolo okolo nás plno malých aj veľkých obchodníkov, ktorí nám ponúkali suveníry od výmyslu sveta. A musím priznať, že boli šikovní. Ani neviem ako a mal som kúpený opasok z ťavej kože za 20 eur (keby som bol chvíľu počkal, mohol som ho mať za 10). Niektorí z nás pokračovali ďalej s beduínskymi šatkami na hlave, stačilo zaplatiť. Potom sme sa ešte zastavili pri bode 0 (nulová nadmorská výška). Tam sa moja manželka odfotila na ťave. Obe boli mimoriadne fotogenické (a keby si bola od toho beduína, čo mi predal opasok, kúpila tú šatku, ktorú jej uviazal na hlavu, skôr ako stihla zaprotестovať, mohla byť tá fotka ešte štylovejšia). Potom sme vstúpili do najväčšej preliačiny sveta. Jericho je oáza v púšti, asi 30 km od Jeruzalema. Zrejme najstaršie trvale osídlené mesto sveta. Jeho osídlenie trvá už viac ako 11 tisíc rokov. Okolo roku 1300 p. n. l. ho dobyl Jozue s Izraelitmi. Dnes má vyše 20 tisíc obyvateľov. Je bohaté na archeologické náleziská. Nás najviac zaujímala Hora pokúšenia (Džebel

S ťavou v nadmorskej výške 0

Hora pokúšenia v Jerichu

Karantal), kde podľa kresťanskej tradície Pán Ježiš odolával pokúšaniam diavla po 40 dňovom pôste. Z diaľky sme obdivovali na hore ku skale prilepený alebo v skale vytesaný (nevedeli sme to rozlíšiť) grécky ortodoxný kláštor, ktorého počiatky siahajú do 5. storočia a ku ktorému vedie moderná lanovka. Na samom vrchole hory sme videli pevnosť. V skalách bolo vidno aj dosť veľa dier – starých pustovní. Na horu sme nemali v úmysle vystúpiť. Našli sme si pekný výhľad a urobili sme si pár záberov. No potom si nás všimli majitelia obchodu, pred ktorým sme stáli, a zrazu sme boli v ich obchodíku, ochutnávali sme datle v čokoláde a všelijaké iné dobroty, až sme nakúpili plno miestnych sladkostí. Ibaže pieklo slnko a čokoládové maškrtky trpeli. Potom sme ešte ochutnali osviežujúci džús z čerstvých granátových jabĺk a pobrali sme sa k Elizeovmu prameňu. V jeho okolí boli archeologické náleziská, vysoké datľové palmy a dalo sa tu (po parkovisku) voziť na ťave. Nás zaujali palmové ratolesti, ktoré zostali na zemi po čerstvom osekávaní paliem. Niektoré boli dlhé snád' aj 4 metre. Tak sme si na pamiatku vzali takú menšiu (podarilo sa nám ju pokrútiť do kufra a prepašovať domov). Potom sme si urobili pár obrázkov s malým černošským dievčatom (asi malá pútnička ako my, bola tam aj s mamkou), ktorému sa páčili vlasy mojej manželky a hneď sa s ňou skamarátilo. **Čas rýchlo ubiehal a nás čakalo Mŕtve more,** tak sme sa za ním pobrali. Prišli sme na pláž Kalia, na severe Mŕtveho mora, neďaleko ústia Jordánu. Za morom bolo Jordánsko. V diaľke bolo vidno nejaké rezorty

a horu Nebo. Ešte v autobuse nás náš sprievodca upozornil, ako sa máme v tej hustej vode správať. Že najlepšie je ísť do vody cúvajúc a plávať len na chrbte. Mal pravdu. Plávať na bruchu sa nedalo. Tá voda dvíha nohy hore a hlava sa automaticky ponára. To je ale problém, lebo ak sa dostane voda do očí, je to veľmi nepríjemné a chlipnúť čo len kúsok by som nikomu neodporúčal. Bol to naozaj zvláštny pocit. Lahnete si, a voda vás drží nad vodou. Nemusíte robiť úplne nič. Niektorí z nás sa natierali slaným bahnom, ktorého je tam dosť. Je to vraj dobré na pleť, aj proti rôznym kožným chorobám, psoriáze a ekzému. Mňa zaujali kamene, ktoré mali vrstevnatú bielo-šedú štruktúru a pripomínali mi prerastanú slaninku. Jeden taký malý kamienok som si na pamiatku vzal do vrečka plaviek. Potom som na to zabudol, plavky som opláchal v sprche sladkou vodou a keď som si na kamienok v hotelovej izbe spomenul, našiel som v plavkách miesto neho len slané blato. Asi po troch hodinách pri mŕtvom mori sme boli nabažení slanej vody aj bahna. Osprchovali sme sa a zamierili k autobusu. Plážový teplomer ukazoval 32 °C. Bola sobota, 9. apríla 2022. Mŕtve more je zaujímavou destináciou. Chodia

Mŕtve more, na druhej strane Jordánsko

sem ľudia s kožnými chorobami a po dvojtýždňovej kúre majú na dlhý čas od choroby pokoj. Je to spôsobené vysokým obsahom solí (skoro 10x viac ako v morskej vode). More je dlhé viac ako 50 km a široké asi 15 km. Leží asi 430 m pod hladinou mora a jeho hladina klesá každý rok skoro o meter, čo je dosť vysoké číslo, takže už aj izraelská vláda sa zamýšľa nad tým, ako tento pokles zastaviť.

Nedeľa bola dňom návratu domov a zároveň Kvetnou nedeľou (Palmovou nedeľou). Sv. omšu sme mali v jaskyni na Poli pastierov s liturgiou Kvetnej nedele. **Potom sme sa autobusom presunuli do Jaffy.** Cestou sme ešte stihli u honorárneho konzula dokúpiť posledné suveníry. V Jaffe sme navštívili Kostol Panny Márie patrónky Palestíny. Zvláštnosťou tohto chrámu je, že na strope sú nápisy Zdravas Mária v mnohých jazykoch (vraj ich je asi 450). Potom sme ešte navštívili údolie Soren neďaleko Gazy. Je plné viníc a olivovníkov. Sestry boromejky nás ponúkli keksíkmi a chutnou vodou so sirupom, ktorý tam robia. Kúpili sme si olivový olej, ich produkt. Potom sme už pokračovali v ceste na letisko do Tel Avivu.

Izrael je zaujímavá krajina. Je kolískou troch svetových náboženstiev judaizmu, kresťanstva a islamu. Krajina plná protikladov. Sú tam úrodné kraje, ale aj nehostinná púšť, sú tam vrchy aj preliačiny, je to kraj nesmierneho bohatstva i kraj maximálnej skromnosti, kraj súkromných firiem i kraj kibucov, kraj check pointov a vojakov i kraj slobodných beduínov. V jeho vnútri leží Palestína, ktorá má vlastnú samosprávu. Žiaľ, je oddelená múrom a ostrakovaná. Kraj vrúcnych modlitieb, ale aj krajina nepokojov a intifády. Je to Svätá zem pre ľudí troch náboženstiev. Navštívili sme ju ako pútnici a cítili sme sa tam dobre a bezpečne.

Ján Vaník

Hríbiky už majú svoje mená

1 ČÁRLY

2 SPEVÁK

3 BODKULIENKA

4 PAMPÚŠIK

5 DUBÁČIK

6 FÚZAČIK

7 SMEJKO

8 DLHÁŇ

9 PANKÁČ

10 ŠÉFKO

V aprílových zvestiach sme vás, milí čitatelia, oslovili s pomocou pri pomenovaní 10 hríbikov, ktoré boli vyhotovené Branislavom Hudákom so zámerom pána starostu osadiť ich na našich lesných cestičkách. Aj keď sme čakali, že sa vás do našej výzvy zapojí o niečo viac, sme vďační všetkým, ktorí ste sa jej zúčastnili. Sľúbená sladká odmena bola všetkým v hlasovaní úspešným navrhovateľom odovzdaná, možno si na nej už aj pochutnali. Dovoľujeme si vám teda predstaviť už nie očíslovaných, ale pomenovaných lesných krásavcov.

P.S.: Všetky hríbiky s menami sú už osadené na jednom mieste, ktoré dostalo príznačný názov - Hríbikovo. K desiatim pomenovaným hríbikom (mená im postupne dopíšeme) pribudla aj nová, zatiaľ nepomenovaná „dáma hríbiková“ (ktorá sa vraj veľmi ponáša na našu súčasnú ministerku investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie). Hríbikovo nájdete na lesnej cestičke, ktorá začína nad areálom „starých kúpeľov“, nad parkoviskom pre autá (cestička od bývalej kaviarne Srna smerom na Kopok). Hríbikové osadenstvo sa už teší na vašu návštevu. Letné prázdniny sú na ňu ako stvorené.

Lenka Longauerová

**VK Pirane
Brusno**

Uplynulá sezóna Piraní sa dá zhodnotiť viacerých uhlov pohľadu. Klub sa snaží pracovať na profesionálnej úrovni od hráčskeho, cez personálne obsadenie funkcií v klube až po vytváranie fanúšikovského prostredia. Hlavnou úlohou je vytváranie optimálnych podmienok pre dosahovanie športových cieľov v mládežníckych kategóriách a v „A“ tíme žien.

V sezóne 21/22, keď ešte doznievala covid pandémia, ktorá ovplyvňovala nielen športový život, sme získali historicky najlepšie umiestnenie počas účinkovania v Niké extralige žien, kde Pirane obsadili 4. miesto. Na jednej strane historický úspech, na strane druhej určité sklamanie, najmä po senzačnej

sérii v play off proti budúcnemu majstrovi Slávii Bratislava, v ktorom sme prehrali na zápasy 2:3.

V boji o 3. miesto, aj z objektívnych dôvodov (3 zranené hráčky), sme už nestačili na Nové mesto nad Váhom, s ktorým sme prehrali v sérii 1:3.

V slovenskom pohári dievčatá skončili v semifinále a obsadili 3. miesto.

V európskom pohári (Challenge cup) sme nastúpili proti rumunskému klubu LUGOJ, na ktorý sme nestačili a po prehrách 0:3 a 1:3 sme nepostúpili do ďalšieho kola.

Pred sezónou boli ciele stanovené nasledovne: Niké extraliga – do 3. miesta, Slovenský pohár – finále, Európsky pohár (Challenge cup) postup do 2. kola. Aj keď sa nám stanovené ciele nepodarilo naplniť, Pirane Brusno sa etablovali na slovenskej volejbalovej scéne a určite patria do špičky slovenského volejbalu.

Medzi individuálne úspechy patrí nominácia našich odchovankýň do slovenského národného tímu. Tereza Podhradská – nominovaná v kategórii žien, Michaela Kánová nominovaná

Družstvo žien

v kategórii U 17 a U 19. Tieto individuálne úspechy dokazujú kvalitnú prácu s mládežou a úspešnú spoluprácu so školou, kde sú vytvorené športové triedy pre talentovanú mládež.

Medzi klubové úspechy opäť patrí aj práca s fanúšikmi. Naši diváci vytvárajú na domácich zápasoch, ale aj na výjazdoch búrlivú atmosféru, ktorá pomáha dievčatám k zisku víťazstiev. Fanúšikovia zaplňajú hľadisko do posledného miesta a v návštevnosti (okolo 4500 osôb) získali Pirane v sezóne 21/22 slovenské prvenstvo. Úspešný marketingový počin je aj otvorenie Fanshopu, kde suveníry Piraní boli na posledné zápasy beznádejne vypredané. Za toto patrí našim skvelým fanúšikom veľká vďaka.

Pirane do každého zápasu motivuje ich hymna, čo je tiež dôkazom, že „KLUBIZMUS“ nám nie je cudzí a snažíme sa podporovať rôzne formy práce s publikom a verejnosťou. Nie náhodou zo zápasov Piraní bolo odvysielaných, najviac extraligových priamych prenosov v TV JOJ ŠPORT.

Diváci majú vytvorenú aj fanzónu, kde je „kotel“ s vlajkonosičmi a fanklubom, ktorý motivuje naše dievčatá ku skvelým výkonom. Myslíme aj na náročného diváka a marketingových partnerov. V športovej hale v Slovenskej Ľupči môžu naši diváci komfortne sledovať zápasy vo VIP priestoroch s pestrým cateringom a službami pre príjemný športový zážitok.

Kvalitná práca v klube sa odzrkadľuje aj na vzťahoch s autoritami obce. Prvý raz v histórii klubu obec spoločne s klubom zorganizovala na konci sezóny veľký galavečer s autogramiádou hráčok a s hodnotným kultúrnym programom. Nabitý kultúrny dom v Brusne dokázal, že vzťah k publiku sa nebuduje len v zápasoch, ale aj takýmito aktivitami a s nadšenými ľuďmi okolo volejbalu v obci.

Skončila sa sezóna 21/22 a už dnes na plné obrátky pripravujeme novú sezónu. Tvorba tímu a vytvorenie podmienok pre stanovenie cieľov sa rodí v týchto dňoch. Prvá úloha – podpis kontraktu s novým trénerom – je splnená. Trénerom v sezóne 22/23 bude veľká osobnosť slovenského volejbalu, bývalý reprezentant SVK a hráč so skúsenosťami z top svetových líg – najmä série A v Taliansku – pán MARTIN NEMEC. Želáme mu veľa šťastných trénerských krokov, ktoré posunú Pirane zase o krôčik vyššie.

V týchto dňoch prebehlo aj žrebovanie súťaží pre nasledujúci ročník.

Európsky pohár – Challenge cup: 23. 11. 2022 VK PIRANE BRUSNO – RIGA VS (Lotyšsko) (30. 11. 2022 v Rige),

1. kolo Niké extraliga: 24. 09. 2022 VK PIRANE BRUSNO – VKP BRATISLAVA,

1. kolo Slovenský pohár: 09. 11. 2022 HIT TRNAVA – VK PIRANE BRUSNO (16. 11. 2022 doma).

VK Pirane – mládež (VK Pirane Young)

V súťažiach riadených SVF sme mali tímy kadetiek, ktoré skončili v oblasti štvrté a tesne nepostúpili na Majstrovstvá SR (M SR) a družstvo starších žiačok v I. triede oblastnej

Mladšie žiačky

Staršie žiačky

Kadetky

súťaže skončilo na 3. mieste a zabezpečili si postup na semi-finálový turnaj do Nového Mesta nad Váhom, kde skončili prvé a postúpili na M SR v Novom Meste nad Váhom. Tam obsadili 7. miesto.

Družstvo mladších žiačok v šestkovom volejbale obsadilo 10. miesto v oblasti. V kategórii štvorkový volejbal obsadili dievčatá 9. miesto v oblasti. Dievčatá v kategórii trojkový volejbal skončili na 4. mieste v oblasti a tesne nepostúpili na M SR.

Na výsledkoch sa dôrazne podpísala kovidová pandémia.

Medzi úspechy našich mladých Piraní patrí cieľavedome budovaná základňa dievčat. Celkovo sa volejbalu venuje 70 dievčat a 7 trénerov. Naše Pirane trénujú okrem svojej základne v Brusne aj v strediskách v Banskej Bystrici a v Brezne.

Všetky ostatné aktuálne informácie môžete sledovať aj na sociálnych sieťach VK Pirane Brusno.

Alexander Šabo, prezident VK Pirane Brusno

Ocenenie VK Pirane Brusno

Pekná slávnosť sa konala v stredu, 4. mája 2022 o 17:00 hod., v sále Miestneho kultúrneho strediska v Brusne. Hráčky a realizačný tím VK Pirane Brusno pozval pán starosta na stretnutie do MKS, aby sme sa im za obec poďakovali za reprezentáciu. Samozrejme nechýbali ani skvelí fanúšikovia brusnianskeho volejbalu.

Na úvod sa prítomným prihovril pán starosta Jozef Šimeček a poďakoval všetkým, ktorí sa pričínili o tohtoročný úspech – 4. miesto v extralige žien, 3. miesto v slovenskom pohári a účasť v európskom pohári CEV Volleyball Challenge Cup a poprial hráčkam i ostatným zainteresovaným pevné zdravie a veľa ďalších úspechov. Nasledoval príhovor prezidenta klubu VK Pirane Alexandra Šaba. Po príhovoroch moderátor večera Imrich Kolpák vyvolával po jednom na pódium hráčky a celý realizačný tím. Každú hráčku osobitne predstavil, zatiaľ čo na plátne bežala projekcia fotografií týchto hráčok zo zápasov. Po predstavení realizačného tímu im pán starosta odovzdal ďakovné listy s grafikou Štefana Kocku a drobné darčeky. Potom už prenechali Pirane pódium vzdušnému akrobatovi Martinovi Sákovi (už dva roky občanovi Brusna), ktorý predviedol pútavú akrobatickú šou na zemi aj vo vzduchu. Po tomto vystúpení čakalo Pirane ešte jedno prekvapenie – z plátna sa im prihovril tréner Kristian Michailov, ktorý si v tom čase plnil reprezentačné povinnosti pri bulharskej reprezentácii junioriek. Na záver si Pirane prevzali tortu, ktorú im upiekla Danka Parobeková, zaspievali si spolu klubovú hymnu a za asistencie svojho maskota si užívali poďakovanie od divákov – veľký potlesk za vydarenú

sezónu. Nasledovala autogramiáda, fotenie, občerstvenie, rozhovory v hornej sále MKS a nakoniec aj rozlúčka s kapitánkou Danielou Nikič, ktorá odchádzala domov. Táto akcia bola krásnym zakončením tohtoročnej sezóny VK Pirane Brusno a objavila sa aj v spravodajstve regionálnej televízie Hronka. K poďakovaniu Piraniam sa pripája aj redakčná rada Čipkárskych zvestí. Pripájame aj znenie ďakovného listu.

Ján Vaník

Ďakovný list

V mene všetkých priaznivcov športu v našej obci aj v mene svojom vyjadrujem Vám úprimnú vďaku za vzornú reprezentáciu obce Brusno, nášho regiónu i volejbalového klubu Pirane Brusno. Ďakujem Vám za prínos v oblasti športu a telesnej výchovy, za vernosť myšlienke fair play i za šírenie dobrého mena našej obce.

Ing. Jozef Šimeček, starosta obce Brusno

Stolný tenis v našej obci

Po pandemickej dobe, keď bolo obmedzené vzájomné stretávanie sa, prebudí sa v človeku prirodzená túžba po kontakte s druhými ľuďmi. Tak som v rámci mojich možností a schopností zorganizoval miestnu ligu v stolnom tenise. Kúpil som

stôl, ponúkol priestor (stará škola, ktorej časť má v prenájme Proventus Sk spol. s r. o.), oslovil pár ľudí a mohli sme začať. Z tých „pár“ ľudí sa nakoniec **nazbieralo 35 hráčov**, nielen z Brusna a Ondreja, ale aj z Medzibrodu. Tiež sa rozšíril počet hracích miest. Hralo sa v spomínanej starej škole, v hasičskej zbrojnici v Brusne aj v starej škole v Medzibrode. Mimo chodcom, stolný tenis je údajne druhý najrozšírenejší šport na svete, hneď po futbale. Po dvoch mesiacoch (február, marec) športového zápolenia, kedy sa **odohralo približne 500 zápasov**, postúpilo prvých 12 borcov do záverečného finálového turnaja. Ten sa odohral 26. marca 2022 v starej škole v Medzibrode. Výsledky turnaja sú nasledovné:

1. miesto: Pavol Svetlík (Medzibrod)
2. miesto: Pavol Lihan (Brusno)
3. miesto: Ján Hraško (Medzibrod)
4. miesto: Branislav Vasilovčík (Brusno)

Hodnotné ceny pre víťazov a občerstvenie pre ostatných zabezpečili starostovia z Brusna a z Medzibrodu, za čo im patrí vďaka, sponzori Proventus Sk spol. s r. o. a Národná koalícia/Nezávislí kandidáti.

Po mimoriadnom záujme o stolný tenis a šport všeobecne sme sa rozhodli (Braňo Vasilovčík, Miro Hraško, Roland Grom) **založiť športový klub Hron**, ktorý bude zastrešovať aktivity v športoch stolný tenis, malý futbal, šach a vodné športy, čím sa rozšíria možnosti športového vyžitia pre našich spoluobčanov.

Branislav Vasilovčík

Narodili sa...

Viera Farbiaková
Tereza Hrašková
Natália Majerová
Alžbeta Matisková
Matej Nádaský
Christian Nielsen
Dávid Rybár
Ela Šagátová

Opustili nás...

Jozef Baranka (†85)
Mária Bullová (†83)
Dušan Ďuriančík (†60)
Marián Ďuriančík (†88)
Jozef Greško (†70)
Jaroslav Hladlovský (†57)
Janka Hláčiková (†75)
Mária Hornyaková (†94)
Janka Chromeková (†98)

Ján Majzel (†65)
Adolf Mikloš (†80)
Oldrich Pavúk (†84)
Matej Pilar (†90)
Dušan Roman (†64)
Jozef Šagát (†68)
Dušan Šanko (†78)
Štefan Valovčan (†66)
Ján Zsolnai (†63)